

Svim našim članicama i članovima želimo čestit Božić i sretnu novu godinu!

Hrvatska je iznimno sigurna zemlja!

Intervju: Davor Božinović

str. 10

HDZ

Broj 21, prosinac 2023.

SNAGA ZAJEDNIŠTVA

Središnje glasilo HDZ-a

Franjo Tuđman

Glavni urednik
Ivica Miškulin

Za razumijevanje državničke veličine Franje Tuđmana presudno je važno imati na umu da je prije negoli je postao političar (otprilike druga polovica 1980-ih) bio prije svega intelektualac, preciznije povjesničar. Tuđman je zapravo na vlast u proljeće 1990. došao kao pojedinac oboružan strukturiranim povijesnim uvidom, odnosno konkretnom svješću o poukama koje je valjalo izvući iz nesretnog hrvatskog dvadesetog stoljeća. Izlaz Hrvata iz anonimnosti, zaključio je, leži u stvaranju samostalne, nacionalne i demokratske države utemeljene na neotuđivu pravu da sami odlučuju o svojoj sudsbi.

Je li priznanje prava Hrvata na samoodređenje realizirano u komunističkoj Jugoslaviji utemeljenoj na klasnoj borbi te „bratstvu i jedinstvu“ doista vjerodostojno ako su znaci starog hrvatskog neprijatelja – centralizacija iza koje se krije srpska hegemonija – očiti na svakom koraku? Naravno, nije, zaključio je te je već u godinama Hrvatskog proljeća odustao od Tita, a i od zajedničke jugoslavenske države. Ako je komunistički režim 1981. Tuđmana drugi put poslao u zavjet u Jasenovcu jednostavno nije bilo moguće ubiti oko šesto ljudi svakoga dana, onda je doista došlo vrijeme za napuštanje jugoslavenskih magli.

Tuđman je konačno u svijet politike ušao kada si je zadao dva temeljna zadatka. Kako, naime, uvjeriti većinu Hrvata da odbace komunizam i Jugoslaviju te, potom, kako uvjeriti međunarodnu zajednicu da Hrvati moraju imati zajamčeno pravo na samostalnu državu. Odgovor glasi: HDZ. od početka 1989. pa do zasluzene pobjede na izborima u proljeće 1990. uspio je etablirati HDZ kao prvi hrvatski politički izraz želje Hrvata za vlastitom državom, demokracijom, modernizacijom i zapadnom orientacijom.

I Tuđman i Hrvati morali su do samostalne države doći u nametnutom i brutalnom ratu. U tome su, zahvaljujući herojskoj borbi hrvatskih branitelja, na kraju i uspjeli. Međutim, Tuđman je na kraju ipak bio čovjek mira. Najvažniji mirovni pothvat suvremene Europe, tj. mirnu reintegraciju istočne Hrvatske, učinio je kad je ratnog protivnika imao u šaci. Trebalo je biti dovoljno za Nobelovu nagradu.

Veteranski centar u Daruvaru. Foto: Davor Špehar / PIXSELL

Upaliti svjetlo prije mraka

Dio oporbe poigrava se zdravljem ljudi i promiče političko nasilništvo

Uredništvo

Već je dulje vremena sasvim jasno da je dio oporbe spremna na krajnja sredstva, tj. na metode koje su očito s one strane korektne političke borbe kako bi sprječio izglednu treću uzastopnu pobjedu HDZ-a na saborskim izborima. Kako, naime, drukčije dolje tako nazvati više ili manje otvorene pozive ljudima da ne cijepi ni sebe ni svoju djecu, a to opravdavati „sudjelovanjem HDZ-a u globalističkoj uroti protiv Hrvatske“? Kako, naime, drukčije nego tako definirati otvorenu obranu nasilnih čina (slučaj Bezuk), a sve tumačiti „HDZ-ovom prodajom ideala devedesetih“? Kako, naime, drukčije nego tako nazvati jasnu oporbenu potporu dijelu zavedenih seljaka koji očito ne žele znati za opasnost koja prijeti

od daljnog širenja svinjske kuge i nije ih puno briga za potrebnu razinu higijene vlastitih gospodarstava, a sve nazivati „HDZ-ovom izdajom Slavonije“? Dio se oporbe, dakle, uputio u iznimno opasnu političku rabotu kojom namjerava povisiti svoje izborne izglede.

Nadalje, štetne su posljedice ovakva oporbena djelovanja itekako vidljive. Politička kampanja protiv cijepljenja u vrijeme pandemije dijelom je zaslužna za svega pedesetpostotnu procijepljenost hrvatskih građana prvom dozom te čak i manje od toga drugom. U sadašnje vrijeme raste pak tendencija odbijanja cijepljenja djece protiv tetanusa, ospica, dječje paralize i sl. Ekstremisti, tj. ljudi koje mjerodavne službe takvima definiraju i od koji su neki sudjelovali ili podupirali teroristički čin iz listopada 2020., postaju „relevantni“ sugovornici, dobivaju pregršt prostora u medijima, a predstavljaju

ih kao „narodne tribune“. Konačno, u glavama nesretnih ljudi čije su svinje pogodjene neizlječivom zaraznom bolešću, svjesno se podgrijavaju protucivilizacijske ideje te ih se nagovara da se vrate davno napuštenim navikama. Dio oporbe, nažalost, u Hrvatsku vraća neodgovorno poigravanje sa životom, političko nasilništvo, međunacionalne tenzije i društveni primitivizam.

Vrijeme je stoga za buđenje. S jedne strane zdravstvenih i prosvjetnih vlasti, koje među ljudima moraju učinkovitije širiti općeprihvatećne postulate poput vrijednosti cijepljenja i opasnosti isključivosti. Ali i HDZ-a, koji mora puno bolje među biračima širiti poruku presudne važnosti sadašnje političke stabilnosti kao jedinog uvjeta za nastavak plodonosnog djelovanja Vlade. Vrijeme je dakle da se svjetlo počne paliti sada. U sumrak – jer kad padne mrak, bit će prekasno.

Zna se!

Uzalud vam trud, svirači!

str. 2–3

Politički komentar

Prva i druga Hrvatska

str. 4–5

Aktualno

Zajednice HDZ-a i nacionalna politika

str. 6–9

Aktualno

Zelena tranzicija

str. 14–15

Hrvatska i svijet

Europa u Hrvatskoj

str. 16

Mi i oni

Politički šljam

str. 17

Zna se!

Uzalud vam trud, svirači!

Zašto je dio oporbe pokušao spriječiti govor predsjednika Vlade

Uredništvo

Nećete proći!

Pokušaj besramnog ušutkavanja. Divljački nasrtaj na parlamentarni red, proceduru i život. Nasilje nad pravom javnosti da čuje istinu. Samo je, naime, tim riječima moguće ocijeniti ono što se dogodilo u Hrvatskom saboru krajem listopada ove godine. Podsjetimo, dana 24. listopada 2023. predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković podnio je redoviti godišnji izvještaj o radu. Dio opozicije pokušao je taj čin spriječiti stvaranjem buke, pri čemu je nenesena (još uvijek nenaplaćena) šteta saborskim klupama.

U karakteristično površnom moru svakovrsnih komentara o ovome događaju mi ćemo se zadržati na dvjema pojavnostima koje smatramo iznimno važnima. Prva glasi: dio je opozicije, u prvome redu bukači iz MOST-a, SDP-a, DP-a i Možemo!, očito odlučio do kraja prijeći granice korektne političke borbe i fizički spriječiti predsjednika Vlade da govori. Druga glasi: unatoč nečuvenom (tj. nezabilježenom) činu i unatoč gotovo opipljivoj podršci dijela medija u tome naumu nisu uspjeli.

Kad je, naime, predsjednik Vlade počeo govoriti, u sabornici se počeo odvijati neslavni show: u tom su trenutku zastupnici navedenih stranaka (više ili manje) mahnito počeli udarati pločicama po klupama. Time su namjerno stvorili buku koja međutim nije bila bez pozadinske namjere. Njezin je cilj bio samo jedan, a glasi: spriječiti Plenkovića da iznese rezultate vlade kojoj predsjeda poput rekordnog rasta plaća, stabilizacije državnih financija, razvoja prometne infrastrukture, iskorištenosti europskih sredstava, ojačanog međunarodnog položaja Hrvatske itd. Nesposoban, dakle, prihvativi očite činjenice da u vrijeme aktualne vlade i Hrvatska i hrvatsko društvo bilježe snažan napredak, a vladajuća stranka dosljedno ispunjava ono što je obećala, dio je opozicije bukom odlučio spriječiti javnost da se s tim (još jednom) upozna.

U tom naumu, ponovimo, nisu uspjeli. Premda je buka trajala tijekom čitavog govora predsjednika Vlade, ipak su se sve najvažnije informacije i poruke mogle čuti i u samom parlamentu i u televizijskom prijenosu. Valja nam stoga zaključiti sljedeće: dio je oporbe vlastite političke i kadrovske slabosti (poput mizerne podrške birača i nekompetentnih perjanica) odlučio riješiti političkim divljaštvom. Kako nam ovaj slučaj, međutim, pokazuje, budući takvi planovi neće proći.

“

Ove godine obilježili smo desetu obljetnicu članstva u Europskoj uniji. Ukupna neto dobit Hrvatske u odnosu na uplate i isplate u proračun Europske unije iznosi 12 milijarda eura. A za razliku od 2016., kad je ugovorenost bila samo 9 %, sada smo na preko 115 % ugovorenosti. U novom programskom razdoblju poduzeli smo znatne napore da izborimo najviše za Hrvatsku unatoč smanjenju ukupnih sredstava za regionalnu politiku na razini Europske unije. Hrvatska ukupno na raspolažanju ima oko 25 milijarda eura u ovom desetljeću.

“

Moderni suverenizam znači istodobno držati smjer sigurne i europske Hrvatske, što nam jamči stabilnost, oporavak i razvoj gospodarstva unatoč krizama, ali i čuvanje naših domoljubnih, demokršćanskih i obiteljskih vrijednosti koje su dio našeg nacionalnog identiteta, tradicije i kulture.

“

Stopa zaposlenosti u Hrvatskoj porasla je sa 61,4 % na rekordnih 71,2 %. Istodobno, stopa nezaposlenosti je više nego prepolovljena, s 12,3 % na svega 5,4 %, i najniža je od 1989. godine. Tomu su pridonijela i aktivne mjere zapošljavanja u koje smo uložili preko milijarde eura i time obuhvatili 235 tisuća osoba.

“

Posebno bih spomenuo naše obrtnike. Broj otvorenih i aktivnih obrta raste iz godine u godinu te trenutno imamo oko 107 tisuća aktivnih obrta koji zapošljavaju preko 200 tisuća ljudi. U našem mandatu broj aktivnih obrta porastao je za čak 43 %.

“

Posebno skrbimo o našim umirovljenicima koji su nas zadužili tijekom svog života. Prosječnu sveukupnu mirovinu podigli smo za 53 % te ona sada iznosi 548 eura. Najnižu mirovinu smo podigli za 67 %, odnosno za 140 eura te ona sada iznosi 348 eura. Danima smo slušali samo lažne tvrdnje kako je mirovina pala na 39 % plaće.

“

Štoviše, uz snažan oporavak nakon pandemije i čvrst gospodarski rast makroekonomski pokazatelji nikada nisu bili bolji. Prosječna stopa našeg gospodarskog rasta u protekle tri godine (2021. – 2023.) trebala bi dosegnuti čak 7,6 %, što Hrvatsku stavila na visoko treće mjesto u Europskoj uniji, odmah iza Irske (10 %) i Malte (7,7 %).

“

Porastu inflacije, nažalost, pridonio je dio aktera koji je neopravdano dizao cijene. Očekujemo solidaran doprinos svih aktera na tržištu uzmajući pritom u obzir da je Vlada stala uz gospodarstvo i uz radnike, u svakoj krizi, a osobito tijekom pandemije kad smo očuvali 800 tisuća radnih mjesta i likvidnost 130 tisuća hrvatskih poduzeća.

Foto: Željko Hladika / PIXSELL

“

Do kraja prošle godine uložili smo 265 milijuna eura u izgradnju ili obnovu čak 498 vrtića. Do 2026. želimo da najmanje devetero od desetero djece ima svoje mjesto u vrtiću te ćemo ulaganjima u izgradnju i opremanje vrtića osigurati dodatnih 39 tisuća mjesta. U sustavu osnovnog obrazovanja prioritet nam je prelazak svih škola na rad u jednoj smjeni, za što je iz više različitih izvora osigurana milijarda i pol eura.

“

2016. godine hrvatski BDP po stanovniku bio je isti kao 2010. godine, sedam godina nije uopće rastao! No, u proteklih sedam godina našeg mandata BDP po stanovniku povećan je za više od 6000 eura. BDP je narastao za 20 milijarda eura, s 47 milijarda eura na 67 milijarda eura. Udio javnog duga u BDP-u značajno je pao. 2016. iznosio je gotovo 80 %, a očekujemo da će ove godine pasti na 60,7 % BDP-a.

“

Kako bismo pomogli našim građanima i gospodarstvu da se lakše nose s pandemijom, energetskom i inflatornom krizom, donijeli smo šest paketa pomoći vrijednih 7,2 milijarda eura. Time smo sprječili rast cijena struje, plina i naftnih derivata te osigurali uštede građanima, ali i vrtićima, školama, bolnicama, općinama, gradovima, županijama i drugim ustanovama. To je održalo koheziju u društvu i sprječilo socijalnu frakturu.

Politički komentar

Prva i druga Hrvatska

Idući saborski izbori donose sučeljavanje između stabilne, uspješne i međunarodno snažne Hrvatske te nestabilne, neuspješne i izolirane Hrvatske

Foto: Zvonimir Barisin / PIXSELL

Dr. sc. Ivica Miškulin

Prije nego se upuste u daljnje čitanje ovoga teksta, naše čitatelje upućujemo da svrate pogled na fotografске prijave. Tamo će najprije vidjeti Pelješki most, najnoviji i fenomenalni primjerak inženjerskog, graditeljskog i izvedbenog genija mostogradnje u Hrvatskoj. Kako je danas dobro poznato, most je za sva vremena riješio strateško pitanje teritorijalne povezanosti Dubrovnika s ostatkom države, a dovršen je u siječnju 2022. Politička snaga koja stoji iza ove investicije zove se HDZ, oličen u Vladi i županijskoj organizaciji stranke u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Odmah do mosta nalazi se još jedna fotografija. Tu će naš čitatelj vidjeti jedan od tramvaja kojima je zagrebačka gradska vlast odlučila obnoviti tramvajsку mrežu Zagreba. Malo pozorniji će pak pogled čitatelju pokazati da se radi o poprilično starom vozilu. Zapravo, kako je ubrzo nakon odluke o kupovini postalo poznato, nabavljen je više tramvaja starih 27 godina. (Tramvaji su napravljeni 1996., a ispostavilo se i da nisu opremljeni klimatizacijskim uređajima.) Ipak, ništa od reprize Pelješca u Zagrebu: umjesto ultramodernosti kupljena su vozila stara gotovo trideset

godina. Politička snaga koja stoji iza ove kupovine zove se Možemo!, oličena u gradskoj vlasti u Zagrebu.

Na idućim će se izborima sučeliti dvije Hrvatske. Jedna koja zna i može izgraditi modernu prometnicu poput Pelješkoga mosta i druga koja jedino zna i može kupiti tridesetak godina stare tramvaje.

U oba je slučaja presudni čimbenik koji je omogućio finansijsku pozadinu dviju investicija bila središnja izvrsna vlast u Hrvatskoj, tj. Vlada. U prvoj uspješnom prijavi i uporabom sredstava iz europskih fondova (85 % troškova) te novca iz državnog budžeta (15 %), a u drugom pametnom politikom državnih intervencija (održavanje niske cijene energetika i porezne promjene), koja je gradu Zagrebu donijela uštede, a time i omogućila kupovinu spomenutih tramvaja. Ta činjenica je jedina poveznica između dviju potrošnji javnog novca.

Međutim, mi čitatelja upućujemo na razlike između njih: ponovimo, dok će hrvatski građani i brojni turisti pu-

tovati najmodernijom prometnicom juga Hrvatske, dotle će se građani Zagreba i brojni turisti voziti prometalom koje zasljužuje biti u muzeju, a ne na pruzi. I, eto, taj nas uvid dovodi do ključnoga argumenta ovih redaka, a to je da će se na idućim izborima sučeliti dvije Hrvatske. Jedna koja zna i može izgraditi modernu prometnicu i druga koja zna i može kupiti tridesetak godina stare tramvaje. Idući redovi donose moje pojašnjenje razlika između dvije Hrvatske.

Prva i druga Hrvatska

Politička stabilnost vs. politička džungla. Da bi bilo koja vlada u sustavu parlamentarne demokracije mogla biti uspješna i učinkovita, mora imati nepodijeljenu podršku u redovima saborske većine. Ta, pak, podrška, može biti iskrena (tj. nepodijeljena) jedino ako stranke partnere povezuje neki stupanj ideološke srodnosti, funkcionalne interesne povezanosti i orientacije k zdravorazumskoj politici.

To su opet osobine današnje saborske većine desnog političkog centra (s HDZ-om u ulozi dominantnog aktera) i manjinskih stranaka. Ona je presudno važan politički čimbenik koji Vladi omogućuje da nesmetano radi, odnosno da može u Hrvatsku dovesti sredstva potrebna za izgradnju Pelješkog mosta ili osigurati niske cijene energetika pojedincima i gradovima (poput Zagreba).

Kad bi pak koji čudom današnja saborska opozicija sutra postala većina, ne bi bilo teško predvidjeti da bi se radilo o skupini koju nikako ne bi karakterizirala stabilnost. Kako, naime, očekivati da radikalna desnica (Domovinski pokret i MOST) i radikalna ljevica (Možemo! i Radnička fronta) dijeli ikakvu ideološku srodnost? Kako, naime, očekivati da čelnici stranaka koje ne znaju unaprijediti gradove Vukovar i Zagreb (Domovinski pokret, Možemo! i SDP) mogu osigurati sredstva i za što? Takva skupina dakle niti u snu ne bi mogla biti stabilna, što znači da bi

mirovina, modernizacija prometne infrastrukture, ulaganja u prosvjetni sustav i sl. No, jednako je važno primijetiti i da su metode kojima dolazi do tih ciljeva pametne, napredne i moralne. Državne financije nisu stabilizirane na račun najsiromašnijih slojeva društva, a niti na štetu bilo koje društvene skupine.

S druge strane, premda (kako i treba biti!) Vlada poreznim promjenama pruža jednaku priliku za napredak svim jedinicama lokalne uprave, ne može se reći da je građevi poput Rijeke i Vukovara i koriste. Posebno je pak loša

kampanjom protiv cijepljenja! Staviti u istu ravan stranke poput SDP-a i MOST-a s uspješnim povlačenjem europskih fondova ili uspješnim poreznim promjenama usporedivo je sa znanstvenom fantastikom.

Međunarodna afirmacija vs. samoubilački izolacionizam. Evropska orijentacija suvremene Hrvatske jedini je međunarodni okvir koji državi i svim hrvatskim građanima jamči napredak te je stoga sasvim razumljivo da su sadašnji HDZ i sadašnja HDZ-ova vlada danas njezini najsnažniji promotori. Pritom je važno imati na umu da se radi

Foto: Jurica Galoić / PIXSELL

formiranje bilo kakve funkcionalne vlade bila nemoguća misija. Svi hrvatski građani i cjelokupna država bolno bi na svojoj koži stoga osjetili što znači kaos.

Politička stabilnost je presudno važan politički čimbenik koji Vladi omogućuje da nesmetano radi, odnosno da može u Hrvatsku dovesti sredstva potrebna za izgradnju Pelješkog mosta ili osigurati niske cijene energenata pojedincima i gradovima (poput Zagreba).

Uspješnost i učinkovitost vs šlamperaj i neznanje. Da bi mogla platiti graditelje Pelješkog mosta, sadašnja je HDZ-ova vlada morala, dakle, znati što hoće, ali i kako to postići, tj. znati i koliko joj novca za gradnju treba, ali i kako do tog novca doći. Sadašnja je HDZ-ova vlada u proteklih sedam godina u nizu navrata pokazala da zna doći do uspjeha koje se ne može ocijeniti drukčije nego iznimno korisnima za sve hrvatske građane.

O tome svjedoči ne samo uporaba europskih fondova nego i stabilizacija državnih financija, stalni rast plaća i

situacija u glavnome gradu Hrvatske Zagrebu, gdje vas sмеће čak i fizički počinje dodirivati, a kupuju se tridesetak godina stari tramvaji.

Ako je suditi prema razmišljanjima radikalnijeg krila SDP-a i Možemo!, za Hrvatsku bi najbolje bilo da je neutralna i nesvrstana poput nekadašnje Jugoslavije, a za domaću bi kvazidesnicu (Domovinski pokret i MOST) pak najbolje bilo da je današnja Hrvatska kao Srbija (u statusu međunarodnog izopćenika te na milost i nemilost Rusije i Kine).

Dakle, i tamo gdje ima priliku pokazati da je bolja od HDZ-a, opozicija je do sada demonstrirala jedino neznanje i šlamperaj. O drugima iz opozicije ne bi vjerojatno trebalo ni trošiti riječi. Primjerice, MOST vara javnost čak i u svojim temeljnim dokumentima, a u Sinju bi strana ulaganja i turiste privukao organiziranjem seoskih straža i

o dvosmjernom procesu: ubrzano se i u sve većem obujmu koristeći europskim sredstvima, Hrvatska istovremeno usvaja i najbolja europska iskustva, odnosno sadržaj i praksu najbogatijih europskih država.

Nadalje, okvir Evropske unije (i, dakako, NATO-a) nemjerljivo jača međunarodnu snagu (utjecaj) države. Primjerice, dok su hrvatski izaslanici svojevremeno u Beču i Pešti dobivali mrvice, a u Beogradu često niti to, dotele danas predsjednik hrvatske vlade u Bruxellesu ravnopravno odlučuje o ulasku Ukrajine i BiH u Europsku uniju!

Nasuprot tomu dosadašnja iskustva domaće opozicije s Europskom unijom i NATO-om siguran su put u svađu sa svima i u međunarodnu izolaciju. Ona lijeva i lijevo-zeleni (SDP i prethodnici Možemo!) nije tako bila skloni ulasku Hrvatske u NATO-u, a desna je – bojeći se za status domaćeg „sira i vrhnja“ (!!!) – bila još k tomu i protiv Europske unije.

U aktualno su se vrijeme obje grane opozicije proslavile protivljenjem slanja pomoći Ukrajini. Ako je suditi prema razmišljanjima radikalnijeg krila SDP-a i Možemo!, za Hrvatsku bi najbolje bilo da je neutralna i nesvrstana (poput nekadašnje Jugoslavije), a za domaću bi kvazidesnicu pak najbolje bilo da je današnja Hrvatska kao Srbija (u statusu međunarodnog izopćenika te na milost i nemilost Rusije i Kine).

Aktualno: HDZ

Zajednice HDZ-a i nacionalna politika

Uredništvo

U ovome broju nastavljamo s predstavljanjem pojedinih sastavnica HDZ-a. Na redu su zajednice. Njih Statut stranke iz 2022. definira kao organizacije koje okupljuju „pri-padnike različitih društvenih skupina, prvenstveno članove HDZ-a, koji svojim angažmanom žele unutar HDZ-a osnažiti zastupanje posebnih političkih interesa i pridoni-jeti rješavanju izazova određene društvene skupine. Čelnicama i čelnicima pojedinih zajednica postavili smo sljedeće pitanje: „HDZ-ove zajednice iznimno su važan dio ukupnog organizacijskog potencijala naše stranke. U svjetlu predstojećih izbornih izazova, ali i daljnog napretka naše stranke, nesumnjivo je da i zajednice imaju pro-stora za nove programske i političke iskorake. Gdje, dakle, prepoznajete mogućnosti vlastitog doprinosa snaženju nacionalne snage HDZ-a?“ Ovo su njihovi odgovori.

Izv. prof. dr. sc. Davor Filipović, predsjednik Akademске zajednice HDZ-a „dr. Ante Starčević“

Akademска zajednica HDZ-a „dr. Ante Starčević“ okuplja oko dvije tisuće akademskih građana, intelektualaca koji dijele opća programska usmjerenja i politiku HDZ-a. Članovi zajednice znatno doprinose kreiranju politike HDZ-a te nastoje pridonijeti boljem i svrhotivijem korištenju svim hrvatskim obrazovnim, znanstvenim i inovacijskim potencijalima, ponajviše u oblikovanju sektorskih politika u području svojih kompetencija, svoje stručnosti i soga znanja. Glavna misija Zajednice zaloganje je za razvoj znanstvenih, inovacijskih i ljudskih potencijala hrvatskoga društva te promicanje temeljnih načela i programa stranke. HDZ, državotvorna i stožerna stranka Hrvatske, ne samo da zaslužuje nego i ima obvezu okupljati intelektualce i akademski građane koji svjesni svojih odgovornosti i politike stranke žele, mogu i hoće doprinijeti napretku hrvatskoga društva.

Kao najsnažnija hrvatska stranka HDZ treba nastaviti okupljati i imati pulsirajuću, vibrantnu akademsku zajednicu koja će svoje intelektualne kapacitete uložiti u napredak hrvatskoga društva te ostvarenje vizije Hrvatske do 2030. godine kao konkurentne, inovativne i sigurne zemlje prepoznatljiva identiteta i kulture, zemlje očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve. Gospodarski i društveni razvoj u ravnoteži s prirodnom predviđen unutar četiri razvojna smjera stvorit će prilike za sadašnje i buduće generacije, pri čemu će ljudi biti u središtu svih ulaganja. Svi znanstveni, stručni, tehnološki i inovacijski hrvatski iznimno važni potencijali bit će upregnuti u pronaalaženje rješenja za ključna pitanja budućnosti – energetiku i klimatske promjene (dekarbonizaciju), digitalnu transformaciju, demografsku revitalizaciju te obrazovanje, koje je najvažniji generator razvoja ljudskih potencijala u Hrvatskoj. Unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja važno je za razvoj društva, gospodarstva te za osobni razvoj svih naših ljudi.

Znanost, akademска zajednica, kultura, umjetnost i sustav visokog obrazovanja čine kralježnicu hrvatskog gospodarstva i razvoja. Suradnja, doprinos i preuzimanje odgovornosti u svim sferama gdje se govori ili raspravlja o afirmaciji znanosti, obrazovanja, humanizma, kulture i

Izv. prof. dr. sc. Davor Filipović. Foto: Sanjin Strukić / PIXSELL

umjetnosti naša je glavna zadaća. Akademска zajednica okuplja članove svih socijalnih skupina, bez obzira jesu li članovi HDZ-a ili ne, koji se priklanjaju politici stranke i prihvataju temeljna načela i program HDZ-a. Članovi svojim znanjem, stručnošću, postignućima i stavovima daju iznimno doprinos kreiranju izbornih programa kao i platformama i programima politika koje HDZ kao ključna stranka parlamentarne većine provodi.

Kao najsnažnija hrvatska stranka HDZ treba nastaviti okupljati i imati pulsirajuću, vibrantnu akademsku zajednicu koja će svoje intelektualne kapacitete uložiti u napredak hrvatskoga društva te ostvarenje vizije Hrvatske do 2030. godine kao konkurentne, inovativne i sigurne zemlje prepoznatljiva identiteta i kulture, zemlje očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve. Gospodarski i društveni razvoj u ravnoteži s prirodnom predviđen unutar četiri razvojna smjera stvorit će prilike za sadašnje i buduće generacije, pri čemu će ljudi biti u središtu svih ulaganja. Svi znanstveni, stručni, tehnološki i inovacijski hrvatski iznimno važni potencijali bit će upregnuti u pronaalaženje rješenja za ključna pitanja budućnosti – energetiku i klimatske promjene (dekarbonizaciju), digitalnu transformaciju, demografsku revitalizaciju te obrazovanje, koje je najvažniji generator razvoja ljudskih potencijala u Hrvatskoj. Unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja važno je za razvoj društva, gospodarstva te za osobni razvoj svih naših ljudi.

U budućnosti ćemo nastaviti s jačanjem rada svih organizacijskih sastavnica Zajednice te će se i politički i operativno pratiti program HDZ-a „HDZ i Hrvatska u četvrtom desetljeću samostalnosti“, koji je usvojen na 19. Općem saboru HDZ-a. Nastaviti ćemo aktivno raditi na

pozicioniranju HDZ-a kao ključnog čimbenika u legitimnom i primjenjivom političkom zastupanju svih akademskih interesa domovine. Vidljivom i aktivnom prisutnošću Zajednice, promicat ćemo političke i gospodarske interese članova, HDZ-a i Vlade Republike Hrvatske.

Jedan od naših ključnih ciljeva u budućnosti jest jačanje vidljivosti postojećih i budućih aktivnosti, projekata i stavova Zajednice u medijskom i društvenom prostoru. Rad s mladima u suradnji sa studentskim organizacijama te koordinacijama mladih u Hrvatskoj i inozemstvu bit će naš kontinuirani prioritet. Djelovat ćemo politički jedinstveno i usklađeno s politikama HDZ-a na nacionalnoj i lokalnoj razini, posebice u odnosu na političke oponente HDZ-a i afirmiranje političkih ciljeva stranke. Fokus će, između ostalog, biti i na izbornim procesima koji nam predstoje u 2024. godini. Aktivnim politikama zajednice možemo stvoriti podlogu za izradu kvalitetnih programa i smjernica koje građanima trebaju služiti kao jedan od motiva za podršku našoj stranci.

Miljenko Filipović, predsjednik Zajednice branitelja HDZ-a „Gojko Šušak“

Zajednica branitelja HDZ-a „Gojko Šušak“ osnovana je radi organiziranog političkog djelovanja hrvatskih branitelja unutar HDZ-a. Na temelju analize i vizije, a radi provođenja misije, postavljeno je nekoliko programskih ciljeva. Svaki od postavljenih programskih ciljeva podjednako je vrijedan i nisu navedeni po prioritetima, a provode se i provoditi će se na svim razinama.

Domovinski rat temelj je neovisne i slobodne države Hrvatske. Zajednica posebnu pozornost posvećuje izgradnji sustava u hrvatskom društvu kako bi se sjećanje na Domovinski rat najprije arhiviralo, a zatim verificiralo i vrednovano preko institucija kojima država raspolaze. Zajednica će raditi na međunarodnoj afirmaciji Domovinskog rata, promicanju istine o Domovinskom ratu na međunarodnoj sceni te sudjelovanju veterana iz svijeta na obljetnicama i obilježavanjima Domovinskoga rata. Zajednica će podržati Vukovar kao mjesto posebnoga pileteta prema žrtvama, zalagati se za stručno jačanje znanstvenih institucija koje proučavaju Domovinski rat i potporu izdavačkoj djelatnosti s temama iz Domovinskog rata. Cilj je svake godine i na svim razinama dostojanstveno i primjereno se prisjećati hrvatskih branitelja i Domovinskog rata.

Članovi Zajednice svojim aktivnostima moraju na svim razinama uspostaviti snažnu komunikaciju s hrvatskim braniteljima i predstavnicima braniteljskih udruženja s područja Hrvatske. Posebna pozornost usmjerit će se komunikaciji s hrvatskim braniteljima članovima HDZ-a, ali i s hrvatskim braniteljima potencijalnim članovima HDZ-a. Zadaci komunikacijske strategije zajednice su povezivanje, umrežavanje, informiranje i interakcija članova s hrvatskim braniteljima i predstavnicima braniteljskih udruženja. Zajednica će u javnosti jasno zastupati političke interese i ciljeve. Reagirat će na sve neprimjerene aktivnosti koje će se pojaviti u javnosti te predlagati i donositi odgovarajuća rješenja.

Budući da se u Zajednicu uključio velik broj hrvatskih branitelja koji do sada nisu bili politički aktivni, pokušat ćemo na svim razinama educirati članove. Cilj je u idućem razdoblju podučiti članove komunikacijskim i organizacijskim vještinama, informatičkoj pismenosti te ih osposobiti za timski rad kako bi bili što spremniji za daljnje političko djelovanje.

Jedan od programske ciljeva Zajednice je osigurati dugoročnu programsku i organizacijsku stabilnost. Nužno je pripremiti članove za nove izazove u vremenu koje je pred nama. Radi učinkovitosti potrebno je postići međusobno poštovanje razlika u pogledu rješavanja pojedinih problema iz Domovinskog rata na političkoj sceni, tj. razvijati toleranciju prema različitim stajalištima unutar same Zajednice. Valja neprekidno i ustajno razvijati timski rad i političku etiku radi ustrojavanja sustava koji će se moći suočiti sa svim izazovima koji su pred Zajednicom.

Zajednica u okruženju u kojem se nalazi, a to je prostor djelovanja novoosnovanih političkih stranaka koje

se popunjavaju hrvatskim braniteljima, mora naći način kako se na svim razinama funkcionalno pozicionirati i nametnuti na političkoj sceni. Budući da u Zajednici već djeli hrvatski branitelji koji imaju dugogodišnje iskustvo na političkoj sceni, njihovo će iskustvo koristiti i novim članovima u njihovu političkom djelovanju. Nakon ustrojavanja županijskih organizacija Zajednice u idućem će se razdoblju ona zalagati za uključivanje članova u tijela HDZ-a i sva tijela vlasti RH kako bi aktivno sudjelovali u svim političkim zbivanjima i procesima te promicati političke interese svojih članova. Cilj je pozicioniranje Zajednice kao prepoznatljivog i nezaobilaznog dijela HDZ-a koji će svojim specifičnim aktivnostima omogućiti afirmaciju i prihvatanje hrvatskih branitelja, članova Zajednice, i u samom HDZ-u i u svim lokalnim političkim sredinama.

Svojim djelovanjem Zajednica će očuvati vrijednosti Domovinskog rata i brinuti se za članove obitelji poginulih, nestalih i preminulih branitelja kao i ostalih hrvatskih branitelja te time povratiti povjerenje u politiku HDZ-a. Svrha Zajednice jest promicati demokratske vrijednosti ostvarene stvaranjem i obranom hrvatske države u Domovinskom ratu, promicati načela solidarnosti društva u skrbi za invalide, obitelji poginulih, nestalih i preminulih hrvatskih branitelja i za same branitelje. Temeljna zadaća Zajednice je ojačati položaj branitelja unutar HDZ-a i definirati politička stajališta njezinih članova u temeljnim pitanjima branitelja kao i u ostalim političkim pitanjima. Suradnja, doprinos i preuzimanje odgovornosti u svim sfarama društvenog života u kojima se govori ili raspravlja o pitanjima branitelja glavna je zadaća Zajednice.

Mario Kapulica, predsjednik Zajednice utemeljitelja HDZ-a „dr. Franjo Tuđman“

Općenito, mislim da zasebni oblici organiziranja unutar naše stranke imaju veći potencijal od onoga koji trenutno pokazuju, uključujući i Zajednicu utemeljitelja, koju osobno vodim. Mislim da na tu procjenu imam pravo, ne samo zato što sam ukupno petnaest godina vodio dvije zajednice HDZ-a (Tuđmanovu mladež i sadašnju Zajednicu utemeljitelja) već i zbog činjenice da su današnje zajednice proistekle iz naših aktivnosti tijekom devedesetih godina i da sam u osmišljavanju tih zajednica, ali i operativnoj realizaciji njihova ustrojavanja izravno sudjelovao. A zamišljene

su ne samo kao podorganizacije za interesno povezivanje i zastupanje svojih članova i njihovih specifičnih problema nego i kao platforme za snažno zastupanje svih HDZ-ovih politika. Čvrsto sam uvjeren da svaka zajednica mora snažno zastupati sve naše politike, a ne samo one koje su izravno povezane s njihovim specifičnim interesima, jer bi to bilo nekorisno i ničim izazvano besplodno sužavanje. Okupljati na specifičnim, ali motivirati za sudjelovanje u svim politikama – to mi se čini bitnim. Trebamo se pobrinuti da svaki segment HDZ-a bude svjestan važnosti ukupne nacionalne politike i njezinih ciljeva, odlučan da se za tu politiku bori i spreman tu politiku zastupati. Konkretno, ako smo ušli u sedmu godinu provođenja politike modernog hrvatskog suverenizma, onda su na svakoj zajednici, pa tako i utemeljiteljima, barem tri temeljne zadaće.

Politiku s kojom smo se identificirali treba snažno artikulirati prema stranci, hrvatsku javnosti i biračkome tijelu koje nije imuno na napade koji se svom silinom i žestinom svakodnevno na tu politiku obrušavaju. Ako mi te napade ne osjećamo kao napade na sebe i nemamo potrebu reagirati, ako ne vidimo potrebu zastupajući tu politiku iskoračiti u javni prostor – onda je to jalova politika.

Prva je identifikacija. Ona podrazumijeva da svaka zajednica unutar svoga članstva precizno definira i objasni što politika modernog hrvatskog suverenizma znači za svaku pojedinu grupaciju. Što moderni suverenizam znači za mlade, što za zajednicu žena, što za akademsku zajednicu, što za poduzetnike i obrtnike, a što za utemeljitelje i branitelje? Koji su ciljevi te politike u odnosu na svaku pojedinu grupaciju? Zašto je ona dobra i korisna za Hrvatsku? Zašto je ona dobra i korisna za mlade, za žene, za one u akademskom svijetu, za poduzetnike i obrtnike, za branitelje i za utemeljitelje koji su stvarajući HDZ stvarali Hrvatsku? Nadalje, zadaća je zajednica da mladež učini našu stranku privlačnjom mladima, zajednica branitelja našim ratnim veteranima, utemeljitelja onima koji su prvi krenuli za Tuđmanom... A da bismo našu politiku (svatko s obzirom na svoju specifičnu poziciju) učinili privlačnjom, moramo se obraćunati s lažnim tezama koje nam se nameću. Mladež s tezom da se iz Hrvatske odlazi jer se u nju ne vjeruje, poduzetnici i obrtnici s onom da je Hrvatska kriminalna i rastrošna država uhljeba i da se u njoj od svojeg rada ne može živjeti, branitelji s tezom da ovo nije Hrvatska za koju su se borili, utemeljitelji da je ova politika odmak, a ne nastavak realizacije ciljeva s kojima smo krenuli itd.

Druga je artikulacija. Politiku s kojom smo se identificirali treba snažno artikulirati prema stranci, hrvatskoj javnosti i biračkome tijelu koje nije imuno na napade koji se svom silinom i žestinom svakodnevno na tu politiku obrušavaju. Ako mi te napade ne osjećamo kao napade na sebe i nemamo potrebu reagirati, ako ne vidimo potrebu zastupajući tu politiku iskoračiti u javni prostor – onda je to jalova politika. Stoga je naša je zadaća pronaći kako učvrstiti vlastitu volju kao pretpostavku za unisono provođenje naše ukupne politike, naših vrijednosti i svega onoga što čini naš identitet. Kako u takvim uvjetima zadržati povjerenje birača? Kako privući birače koji unutar naših grupacija (mladih, poduzetnika, obrazovanih, žena, branitelja...) ne izlaze na izbore jer za to nemaju interesa, jer u politiku nemaju povjerenja ili im se ona jednostavno gadi? Naša je zadaća spriječiti da se *odium* koji se prema politici općenito stvara pretvoriti u *odium* prema državi i njezinim institucijama jer smo ih dugo i mukotrpno izgradivali kako bi bile poluga i oslonac hrvatskom narodu u ostvarivanju njegovih ciljeva. Zastupati neku politiku znači svjesno skrenuti pozornost na sebe, a to mogu samo ljudi koji istupaju s uvjerenjem, koji se bore bez straha, koji

Miljenko Filipović. Foto: Tomislav Miletic / PIXSELL

Aktualno: HDZ

Mario Kapulica. Foto: Sanjin Strukić / PIXSELL

se otvoreno zalažu za svoje vrijednosti i koji se zastupajući svoje vrijednosti spremno konfrontiraju s onima koji te vrijednosti napadaju. A to u demokratskome društvu (i bez ovih okvira za mržnju koje dobar dio oporbe godinama gradi) znači biti izložen propitkivanjima i napadima, ali ne odustati. O tome koliko takvih ljudi imaju, ovisi koliko naše zajednice vrijede.

Što je naša zadaća? Osigurati dovoljan broj mandata da i nakon parlamentarnih izbora možemo nastaviti provoditi svoju politiku. Štititi svojoj vlasti leđa, s autoritetom ljudi koje zastupamo stati između nje i onih koju je napadaju. Ljude koje smo poslali da našu politiku provode ne ostaviti na brisanom prostoru izložene baražnoj vatri onih koji rabe svaku, pa i najmanju priliku da ih napadnu, ponize i obeshrabre.

Treće je operativna sposobnost provedbe. Ne svodi se sve na to, ali s time sve završava. Nakon ispunjavanja prvih dviju pretpostavki zadaća je stvoriti operativnu sposobnost da ono s čime smo se identificirali i što hrabro zastupamo možemo i djelotvorno provoditi. Da u tu provedbu, plijeneći pozornost svojim jasnim stajalištima, možemo uključiti što više ljudi. Da zajednice odišu aktivnostima i budu propulzivne. Da do izražaja dođe politički refleks zahvaljujući kojemu imamo epitet političke stranke. Da možemo brzo i efektno reagirati u svakoj mogućoj situaciji – i proaktivno i u obrani. S time da težište treba prenijeti, pod svaku cijenu, na proaktivnost jer je jasno da se isključivo obranškim stavom izbori ne dobivaju (to znači i potrebu određene profesionalizacije zajednica u srednjici koja će omogućiti da u superizbornoj godini ostvarimo pun kapacitet rješavanja vlastitih organizacijskih i tehničkih pitanja). Nasuprot tomu stoji koncept defenzivnih, zatvorenih birokratskih organizacija koji to onemogućuje. Zato je naša zadaća prednjačiti aktivnostima, prednjačiti u komu-

volje većine hrvatskih birača! Bez aktivnih članova nema HDZ-a niti uspješnih politika. Naša je zadaća isporučiti svojoj domovini politički aktivne ljude. Budemo li toga svjesni, svaka će zajednica ispuniti svoju zadaću, a rezultat naših zajedničkih napora bit će samosvesna, moderna i uspješna Hrvatska! Prostor je otvoren, rukavice su bačene...

Nada Murganić, predsjednica Zajednice žena HDZ-a „Katarina Zrinski“

Zajednica žena HDZ-a „Katarina Zrinski“ osnovana je 20. veljače 1999. u Splitu na inicijativu prvog predsjednika HDZ-a dr. Franje Tuđmana, utemeljitelja stranke i svih zajednica. Cilj osnivanja bilo je veće uključivanje žena u politiku stranke i njihov veći utjecaj na društvene pojave. Zajednica nosi ime Ane Katarine Zrinske, snažne žene iz naše nacionalne povijesti. Izazov i čast nam je nositi ime žene koja je kao diplomakinja pregovarala i održavala diplomatske veze s Mletačkom Republikom, francuskim veleposlanstvom i predstavnicima poljskoga dvora, pokušala u Beču ishoditi položaj karlovačkog generala za svog supruga Petra IV. Zrinskog, pisala pjesme, prevodila. Bila je dobra majka i odana supruga.

Zajednica žena u svome radu promiče zaštitu i jačanje obitelji kao temelja društva, zaštitu žena i djece od nasilja, borbu protiv svih oblika nasilja i diskriminacije, protiv neravnopravnosti po svim osnovama. Papa Ivan Pavao II. je rekao: „Kad je vrijednost obitelji ugrožena zbog društvenih i ekonomskih pritisaka, mi ćemo ustati i naglasiti da je obitelj potrebna ne samo radi osobnog dobra svakog čovjeka već i radi općeg dobra svakog društva, naroda i države!“

Zajednica žena također se zalaže za jednaka prava muškaraca i žena, za društvo jednakih mogućnosti, jednaku dostupnost obrazovanju, karijerama i političkom radu. To je moguće uskladimo li poslovni i obiteljski život. HDZ je prepoznao važnost obitelji kao jedan od prioriteta i rezultati Vlade u tom području djelovanja su itekako vidljivi, među ostalim u značajnom povećanju roditeljnih i roditeljskih naknada, plaćenom očinskom dopustu, doplatku za djecu, besplatnim udžbenicima, u prijevozu učenika i školskim obrocima, naknadama iz područja socijalne skrbi, u povećanju plaća i mirovina, u subvencijama stambenih kredita, poreznim olakšicama za mlade i obitelji s djecom. Izgradnjom vrtića i škola omogućuje se dostupnost predškolskog i školskog obrazovanja svakom djetetu.

Nada Murganić. Foto: Patrik Macek / PIXSELL

Žene Zajednice „Katarina Zrinski“ u svim su županijama i gradovima tijekom cijele godine aktivne u održavanju javnih tribina, konferencija, okruglih stolova, humanitarnih aktivnosti, u obilježavanju važnih datuma iz naše povijesti, odavanju počasti, hodočašćima.

Najveća vrijednost i ponos naše Zajednice su vrijedne i odane članice. Zajednica žena ima obvezu i potrebu veće uključenosti žena u kreiranju stranačke politike kao i veću zastupljenost u stranačkim tijelima. Svjedočimo kako na čelnim pozicijama stranke žena ima premalo ili nedovoljno, kao i u tijelima izvršne vlasti i predstavničkim tijelima na svim razinama. Naglašavamo da su neke naše članice na visokim dužnostima u tijelima Europske unije. Tako imamo potpredsjednicu Europske komisije, članicu Europskog revizorskog suda i zastupnice u Europskom parlamentu. Na nacionalnoj razini imamo zastupnice u Hrvatskom saboru, ministricu i državne tajnice, a na lokalnoj i regionalnoj razini županice, gradonačelnice i načelnice.

Političke stranke imaju ključnu ulogu u određivanju uloge i mogućnosti žena u oblikovanju stranačkih politika. Žene svojim angažmanom doprinose društvenoj odgovornosti i boljem sustavu i stoga su neophodne u društvenom i političkom životu. Kao predsjednica Zajednice zalažem se za ravnopravni položaj žena i muškaraca. Na zadnjim unutarstranačkim izborima izabrana sam za predsjednicu Županijske organizacije HDZ-a u Karlovačkoj županiji i time sam postala prva žena predsjednica županijske organizacije HDZ-a. S te pozicije sam prilikom slaganja kandidacijskih lista na lokalnim izborima ispunila zakonsku obvezu da svaka lista ima (barem) četrdeset posto žena. Mišljenja sam da je to dobar i ostvariv put. To treba nastaviti u svim sredinama i na svim predstojećim izborima. Time ostvarujemo politički program naše stranke.

Najveća vrijednost i ponos naše zajednice su vrijedne i odane članice. Zajednica žena ima obvezu i potrebu veće uključenosti žena u kreiranju stranačke politike kao i veću zastupljenost u stranačkim tijelima. Svjedočimo kako na čelnim pozicijama stranke žena ima premalo ili nedovoljno, kao i u tijelima izvršne vlasti i predstavničkim tijelima na svim razinama.

Nalazimo se u izazovnim vremenima za pojedinca, obitelj i društvo u cjelini. Smatram da svi trebamo i možemo dati svoj najveći doprinos u okruženju u kojem jesmo. Naravno da je puno lakše kad smo zajednica i kad znamo što hoćemo i na što smo usmjerene. Tako radimo mi žene u Zajednici. Zahvalne smo na snažnoj podršci predsjedniku HDZ-a Andreju Plenkoviću i cijelom vodstvu stranke, kolegama i kolegicama, nadasve našim obiteljima, a u duhu zajedništava koje krasiti HDZ. I dalje ćemo u tom duhu djelovati i davati najbolji dio sebe.

Petar Šimić, predsjednik Zajednice poduzetnika i obrtnika HDZ-a

HDZ-ove zajednice predstavljaju iznimno važan dio ukupnog organizacijskog potencijala naše stranke. U svjetlu predstojećih izbornih izazova, ali i daljnog napretka HDZ-a, nesumnjivo je da i Zajednica poduzetnika i obrtnika ima golem prostor za nove programske i političke iskorake. Zajednica poduzetnika i obrtnika Hrvatske demokratske zajednice okuplja poduzetnike i obrtnike koji su jedan od najvažnijih dijelova hrvatskoga gospodarstva. Cilj nam je i dalje animirati poduzetnike i obrtnike da sudjeluju u kreiranju gospodarske politike Republike Hrvatske, doprinositi razvoju gospodarstva, implementaciji novih tehnologija, digitalizaciji te razvoju inovativnih proizvoda i usluga. Zajednicu poduzetnika i obrtnika, s novim

predsjedništvom kojem sam na čelu, čine dopredsjednici Tonči Glavina, Ivan Bračić i Joso Smolić, zatim Ljiljana Šapina kao rizničarka te međunarodni tajnik Danijel Glunčić i tajnik Zlatko Rogožar.

Svoj smo mandat započeli u najizazovnijim vremenima do sada – posljedice pandemije bolesti COVID-19 te agresija Rusije na Ukrajinu koja je destabilizirala globalne tokove roba i usluga i prouzročila prilične negativne ishode i za naše izvoznike, članove. Posljedično, čitav svijet zadesili su energetska kriza, prehrambena kriza i snažni inflatorični pritisci, koje su hrvatski poduzetnici i obrtnici mnogo manje osjetili negoli u drugim europskim zemljama zahvaljujući donesenim paketima mera Vlade Republike Hrvatske za građane i gospodarstvo u vrijednosti većoj od 7,2 milijarde eura. Uza sve to bili smo svjedoci i razornih potresa, čije posljedice građani i danas osjećaju. Zahvaljujući sredstvima Fonda solidarnosti Europske unije i koordinacije Vlade i svih uključenih, obnova je itekako napredovala i privodi se kraju.

Svjesni odgovornosti koju nosi Zajednica poduzetnika i obrtnika Hrvatske demokratske zajednice, vođeni prije svega idejom kako društvo u cjelini učiniti što otpornijim na buduće izazove, misija nam je u sinergiji s vodstvom HDZ-a i s Vladom osnažiti poduzetničku i investicijsku klimu na području Republike Hrvatske te kontinuirano raditi na jačanju našeg gospodarstva.

Sve to znatno je utjecalo na hrvatsko gospodarstvo, a u vremenu velikih tehnoloških iskoraka i geopolitičkih preslagivanja moramo biti svjesni da će promjene postati dijelom svakodnevice. Uza sve to za poduzetnike i obrtnike, u mandatu naše Vlade, vlade HDZ-a, dogodila su se i dva iznimno važna pozitivna momenta – ulazak u eurozonu i šengensko područje, a uskoro nam slijedi i ulazak u OECD. Zbog odgovornog upravljanja financijama od početka mandata Andreja Plenkovića dolazi do kontinuiranog rasta investicijskog kreditnog rejtinga Hrvatske prema svim relevantnim kreditnim institucijama (Standard & Poor's, Moody's, Fitch). Upravo to je pozitivan signal kad govorimo o privlačenju stranih ulaganja u Hrvatsku, ali i u povezivanju poslovanja, izvozu roba i usluga te jačanju turističkog sektora.

Svjesni odgovornosti koju nosi Zajednica poduzetnika i obrtnika Hrvatske demokratske zajednice, vođeni prije svega idejom kako društvo u cjelini učiniti što otpornijim na buduće izazove, misija nam je u sinergiji s vodstvom HDZ-a i s Vladom osnažiti poduzetničku i investicijsku klimu na području Republike Hrvatske te kontinuirano raditi na jačanju našeg gospodarstva. Naš cilj jest ojačati položaj poduzetnika i obrtnika unutar HDZ-a te usuglasiti politička stajališta o temeljnim političkim pitanjima važnim za unapređenje i razvoj gospodarstva. U svome programu rada ističemo važnost okupljanja gospodarstvenika i obrtnika te ćemo na tome ustrajati.

Jedan od ključnih vidova našega rada jest obilazak hrvatskih županija te upoznavanje članstva i simpatizera HDZ-a s potezima Vlade i resornih ministarstava u proteklih sedam godina. Važno je podsjetiti se da je upravo HDZ-ova vlada tijekom ove pandemije osigurala i povijesno najizdašniji finansijski paket pomoći sredstava EU-a za oporavak i otpornost gospodarstva. Iz Nacionalnoga plana oporavka i otpornosti tako je osigurano preko 3,6 milijarda eura za gospodarstvo, što čini 54 % ukupne alokacije. Vlada je osigurala i dosad najveći iznos bespovratnih sredstava isplaćen iz Fonda solidarnosti za sanaciju šteta od potresa na javnim objektima i infrastrukturu u iznosu od 5,1 milijarde eura.

U radu Zajednice poduzetnika i obrtnika HDZ-a veliku ćemo važnost posvetiti i predstavljanju Zakona o potica-

Petar Šimić. Foto: Neva Žganec / PIXSELL

nju ulaganja Republike Hrvatske te novih mera aktivne politike zapošljavanja. Svaku kvalitetnu inicijativu i sve prijedloge članova Zajednice poduzetnika i obrtnika, a sukladno članku 22. Pravilnika Zajednice poduzetnika i obrtnika, dostavljamo Klubu zastupnika Hrvatske demokratske zajednice u Hrvatskom saboru i tijelima stranke kako bismo zajedničkim snagama radili na unapređenju zakonske regulative u području poduzetništva i obrtinstva jačajući time cjelokupno gospodarstvo, a time i standard naših građana. Kao pouzdan partner aktivno ćemo se uključiti u davanju stručnih savjeta proizašlih iz prakse te komentara i prijedloga kako još više osnažiti hrvatsko gospodarstvo i učiniti ga otpornijim, zdravijim i konkurentnijim. Među raznim oporbenim pokušajima destabilizacije i širenja netočnih informacija mi dajemo točne i pravovremene informacije o stanju gospodarstva, posebice kad je riječ o neologičnim prijedlozima malih populističkih i oporbenih grupacija i aktivista...

Zajednica poduzetnika i obrtnika Hrvatske demokratske zajednice svjesna je kako privatni sektor osigurava održiv razvoj konkurentnog gospodarstva i čini naše društvo razvijenijim. Sukladno temeljnim načelima i odrednicama HDZ-a podržavamo koncept socijalno-tržišnog gospodarstva s naglaskom na važnost mikro i malog poduzetništva, srednjeg poduzetništva te obrtinstva. Načelima dobrog upravljanja i društvene odgovornosti osigurat ćemo ravnotežu prosperiteta, socijalne sigurnosti i održivog razvoja. Zajednica poduzetnika i obrtnika HDZ-a će u ovome mandatu kvalitetnim predstavljanjem dosad donesenih mera Vlade zaustaviti sve pokušaje raznih populističkih grupacija koje na sve načine nastoje minorizirati važnost tih mera. Zajednica poduzetnika i obrtnika HDZ-a radit će i na promicanju snažne suradnje te povezanosti poduzetnika i obrtnika s predsjedništvom stranke kao i svim drugim stranačkim zajednicama.

Intervju: dr. sc. Davor Božinović

Hrvatska je iznimno sigurna zemlja!

Hrvatska policija je visoko motivirana, sposobna i opremljena te ima kontinuitet uspješnog rada.

Intervjuirao: Ivan Pnjak

Naš je današnji sugovornik politolog i političar dr. sc. Davor Božinović, od 2019. na dužnosti ministra unutarnjih poslova i potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske kao i međunarodnog tajnika HDZ-a. Roden je 27. prosinca 1961. u Puli, a uz istaknute stranačke poslove ističe se i zamjetnim diplomatskim iskustvom.

Ministar ste unutarnjih poslova već ste više od šest godina, a ujedno obnašate i dužnost potpredsjednika Vlade. Nema stoga boljeg sugovornika za pitanje o sigurnosti Hrvatske usred očito nestabilnih međunarodnih odnosa. Koliko smo, dakle, sigurna zemlja?

Globalno gledano, stanje apsolutnog mira gotovo pa ne postoji. Uvijek se u nekom dijelu svijeta događaju manji ili veći sukobi, napetosti i zvečanja oružjem ili čak otvorena ratna djelovanja. Dakle, pitanje je samo koliko su ta djelovanja nama daleka i mogu li utjecati na vitalne interese naše države – primjerice na suverenost, energetsku održivost, političku, ekonomsku i sigurnosnu stabilnost – i na nas kao pojedince.

Znajući to, moramo reći da apsolutna sigurnost ne postoji, ali, isto tako, objektivni pokazatelji koji se prate govore u prilog tomu da je Republika Hrvatska već niz godina izrazito sigurna zemlja. Takođe je ocjenjuju i strani posjetitelji zato što tijekom svojega boravka u Hrvatskoj nisu svjedočili zločinu, vandalizmu ili nasilju. Najkraće rečeno: hrvatska policija je visoko motivirana, sposobna i opremljena te ima kontinuitet uspješnog rada.

Domaći izolacionisti pokušavaju predstaviti stranu radnu snagu kao remetilački faktor, odnosno kao rastruču sigurnosnu prijetnju u Hrvatskoj. Iznesite nam temeljne podatke o njihovoј brojnosti, ali i o tome koliko sudjeluju u ukupnoj domaćoj stopi kriminaliteta.

Strana radna snaga u Hrvatskoj uvijek je postojala i uvijek će postojati. Na kraju krajeva, hrvatski narod ima povijest iseljavanja i rada u inozemstvu. Hrvatska dijaspora, pored toga što je naše bogatstvo, predstavlja i naš interes, stoga je uvijek predmet naše brige. Naša dijaspora diljem Europe nije bila dočekana kao sigurnosna prijetnja pa ne trebamo niti mi tako ikoga dočekivati. Očekivanja su da će do kraja 2023. godine biti izdano oko 170 tisuća dozvola za boravak i rad stranim radnicima, a policija je tijekom 2022. godine evidentirala oko 2 tisuće stranaca kao počinitelje kaznenih djela – dakle svi stranci, sve kategorije osoba (ne samo strani radnici, već i turisti, međunarodne delegacije i sl.).

Foto: Davorin Višnjić / PIXSELL

sva kaznena djela, tijekom cijele godine. Plašenje stranaca kao kriminalcima u Hrvatskoj je promašena teza. Pored toga i štetna metoda kojom politički protivnici žele našteti HDZ-u, a Hrvatsku pretvoriti u nepoželjnu i divlju državu.

Svi objektivni pokazatelji koji se vode govore u prilog tomu da je Republika Hrvatska već niz godina izrazito sigurna zemlja. Takođe je ocjenjuju i strani posjetitelji zato što tijekom svojega boravka u Hrvatskoj nisu svjedočili zločinu, vandalizmu ili nasilju.

S druge strane, proteklih smo tjedana svjedočili novom dizanju strasti oko problema ilegalnih migranta. Krajem 2023. godine izgleda da je Hrvatska uspjela izbjegići najgore, poput žilet-žica i drugih necivilizacijskih sredstava. Kako nam je to pošlo za rukom?

Naše uvjerenje jest provedba nadzora državne granice, sprječavanje nezakonitih migracija i predana borba protiv kriminaliteta kojem su migranti izloženi od krijumčara i zločinačkih skupina, a ne žilet-žica, bilo prema Sloveniji bilo prema Bosni i Hercegovini, u kojoj živi hrvatski narod s kojim smo neraskidivo vezani. Već godinama konzistentno govorim kako je pitanje migracija nešto što neće nestati, a Europa – kao realno najbolje mjesto za život na zem-

lji – mora iznaći rješenja za upravljanje svojim granicama, istodobno djelujući u državama izvora migracija.

Složeno je to pitanje i zahtijeva puno razumijevanja i znanja koje neki glasni politički akteri u Hrvatskoj nemaju. Kod nas se s govornica najčešće samo izgovaraju postoci povećanja ili smanjenja nezakonitih prelazaka, a izbjegava se govoriti o uspješnom radu policije, evidentiranju i provjeri migranata, borbi protiv pratećeg kriminaliteta ili otkrivanju krijumčarskih skupina koje stoje iza migrantskog pritiska. Takvim zahvatom u organizirani kriminalni određujemo migrantsku politiku i politiku strane radne snage, a ne krijumčari.

Dakle, aktivnosti policije jasno upućuju na to da Hrvatska neće postati žarišna migrantska točka ili hotspot?

Neće. Hrvatska neće postati nikakav *hotspot* za migrante. Mi smo država koja svjedoči zlouporabi postojećeg sustava azila i time stvaranja sekundarnih migracija, a na što već godinama upozoravamo i domaću i inozemnu javnost. Naše opredjeljenje je sudjelovanje u iznalaženju zajedničkog europskog rješenja, a migracije moraju biti legalne i kontrolirane.

Ne volim kod nas učestalo zaboravljanje velikih uspješnih protekloga vremena. Kako u današnjim okolnostima ocjenjujete ulazak Hrvatske u šengensko područje?

Dodao bih da je zaboravljanje izraženije ako se radi o uspjehu hrvatske vlade pod vodstvom Hrvatske demokratske zajednice. Ulazak u šengensko područje ostvaren

Foto: Robert Anić / PIXSELL

je u godini ulaska u eurozonu – još jedan ostvaren strateški interes Vlade – a koristi od jednoga i drugoga hrvatski će narod imati trajno. Slobodno kretanje ljudi i roba i druge koristi šengenskoga prostora imaju velik utjecaj na gospodarstvo, trgovinu, međunarodni prijevoz, turizam pa i sigurnost, a što će se tek pokazati u narednom razdoblju.

Plašenje strancima kao kriminalcima u Hrvatskoj je promašena teza. Pored toga i štetna metoda kojom politički protivnici žele našteti HDZ-u, a Hrvatsku pretvoriti u nepoželjnu i divlju državu.

Što se tiče ovog potonjeg – sigurnosti – hrvatska je poljica ulazak u šengensko područje dočekala reorganizirana i spremna za provedbu kompenzacijskih mjera. To su mjere i radnje koje policija poduzima umjesto nekadašnjih kontrola na graničnim prijelazima te u suzbijanju kriminalita povezanog s migracijama. Upravo takav model radi ukidanja kontrola na unutarnjim granicama Europe-ska komisija predlaže recentnim Preporukama o suradnji država članica.

Trenutak je za prelazak na polje domaće politike. Slazete li se sa stavom da kvazidesni konkurenti HDZ-a poput Mosta i drugih svjesno u društvo unose tenzije, paniku, nemir i lažan osjećaj krize?

Moje iskustvo u raspravama u Hrvatskom saboru i sa-borskim odborima na kojima sam sudjelovao je sljedeće.

MOST, Domovinski pokret i slične stranke iznose promašene teze kojima se uvijek nekoga zastrašuje (primjerice, tvrdnjama da su svi migranti samo i jedino kriminalci), izvrću provjerljive činjenice (pa galame da nas Europa pljačka, a Hrvatska je u proteklim godinama u čistom plusu od dvanaest milijarda eura!), lažno se predstavljaju narodnim tribunima i borcima za pravu stvar (pa su besramno parazitirali na smrtonosnoj pandemiji), a kad ih se suoči s činjenicama, uzvraćaju pogrdama i psovjkama najgore vrste.

Ali to nije neočekivano za njih. To su, naime, odlike sva-ke šuplje, nepromišljene ili mrzilačke politike koja jedino zna galamiti i psovati, a miljama je daleko od državotvorne politike HDZ-a, koja počiva na jasnim načelima i principijeljnim stavovima te ih uspješno provodi. Politika bilo koje stranke nije samoj sebi svrha, već ona mora davati opipljive rezultate. Tako radi HDZ, a rezultati su očigledni: ulazak u eurozonu i šengen, ulazak u program Global Entry, odgovorno upravljanje javnim financijama, pad nezaposlenosti, pad javnog duga i presudno važna politička stabilnost.

Svjesna politička radikalizacija nestabilnih glava logično dovodi do uvođenja nasilja u politiku. Za to je izvrstan dokaz teroristički napad na Vladu iz listopada 2020. Ne mogu se oteti dojmu da je Domovinski pokret i nedavno u Vukovaru htio izazvati incident. Kako to komentirate?

Političari imaju odgovornost kad u javni prostor – iz neznanja ili zle namjere – iznose poruke koje mogu pasti na plodno tlo i radikalizirati pojedinca ili ga potaknuti na nekakvo djelovanje. Posebno tu mislim na međunarodni trend radikalizacije mladih osoba te pojave ekstremističkih ideologija kod vrlo mlade populacije (osoba od 14 do 20 godina), a čemu je i hrvatska poljica svjedočila u svojim kriminalističkim istraživanjima. A kad govorimo o

porukama i ponašanjima pojedinaca u Vukovaru ove godine – i to u vrijeme obilježavanja najveće tragedije hrvatskog naroda nakon Drugog svjetskog rata – moram reći da su neke poruke bile dvostručne i na granici poruka mržnje. Javnost ih je tumačila na različite načine, a upravo to trebamo izbjegavati želimo li se rukovoditi visokim ciljevima poput nacionalnih interesa i dobrobiti naroda.

MOST, Domovinski pokret i slične stranke iznose promašene teze kojima se uvijek nekoga zastrašuje, izvrću provjerljive činjenice, lažno se predstavljaju narodnim tribunima i borcima za pravu stvar, a kad ih se suoči s činjenicama, uzvraćaju pogrdama i psovjkama najgore vrste.

Na kraju, nema sumnje da će visok stupanj unutarnje sigurnosti biti važan adut HDZ-a na predstojećim sa-borskim izborima. Morate, dakle, ostati na dosadašnjoj visini. Kako?

Ministarstvo unutarnjih poslova će i dalje pratiti potrebe poljice i policijskih službenika te raditi na poboljšanju njihova materijalno-finansijskog statusa. To je važno kako bi hrvatska poljica ostala visoko motivirana te mogla kvalitetno i profesionalno obavljati svoj posao. Vjerujem kako ćemo ostati na visini, kako Vi kažete. A vjerujem i kako će izvrstan rad poljice u proteklim godinama uvelike pridonijeti još jednoj pobedi HDZ-a na izborima.

Aktualno: Obnova

Foto: Edina Zukò / PIXSELL

Aktualno Vlada: prioriteti (2)

Zelena tranzicija

Proces zelene tranzicije cijelokupnog EU-a postao je sastavnim dijelom reformskih nastojanja svih njezinih država članica i radi toga svakoj su od njih omogućeni poveći iznosi unutar europskih fondova.

Uredništvo

U prošlom smo broju našim čitateljima predstavili proces digitalne transformacije, odnosno sveukupne prilagodbe društvenog i privatnog života digitalnom prijenosu podataka. Međutim, svi će tehnološki iskoraci utemeljeni na digitalnoj revoluciji (poput umjetne inteligencije, e-dokumenata i elektroničkog papira) zapravo postati svišni ako rapidan čovjekov napredak uništi vlastito stanište – planet Zemlju.

Premda je ljudska vrsta do sada višestruko pokazala da zna i sebe i sve oko sebe dovesti do ruba uništenja, može se zaključiti da su klimatske promjene najopasniji način rezanja grane na kojoj sjedi. Najbolje ih je definirati kao dugoročne mijene u temperaturi i modelima vremenskih prilika. Nastaju pak kao rezultat djelovanja ili prirodnih čimbenika (primjerice sunčane aktivnost ili vulkanske erupcije) ili čovjeka, u prvome redu uporabom fosilnih goriva poput ugljena, nafte i plina.

Nema, nadalje, sumnje da u posljednjih nekoliko stotina godina živimo u vremenu vidljivih klimatskih promjena: primjerice, drugo desetljeće ovog stoljeća (2010.–2020.) najtoplijе je do sada. Još je potrebno primijetiti da su klimatske promjene daleko kompleksniji fenomen od povišenja temperature. Uključuju, naime, i dugotrajne suše, otapanje polarnog leda, masovne poplave, velike požare, divlje oluje i slično. Budući da je relativno nov, fenomen klimatskih promjena još uvijek nije u potpunosti znanstveno objašnjen, ali da sve više negativno utječe na svakodnevni život ljudi i opće stanje planeta, izvan je sva-ke sumnje.

Uočivši problem, dobar je dio suvremenoga svijeta odlučio stoga nešto promijeniti u cilju održivog razvoja, odnosno stanja u kojem će čovjekove aktivnosti što manje negativno djelovati na stabilnost života na Zemlji. Navedeno podrazumijeva nužnu promjenu, tj. smanjenje štetnih emisija, što opet znači potragu za drukčijim energetskim temeljima industrijskog razvoja. Dolazak do sta-

Premda je ljudska vrsta do sada višestruko pokazala da zna i sebe i sve oko sebe dovesti do ruba uništenja, može se zaključiti da su klimatske promjene najopasniji način rezanja grane na kojoj sjedi. Najbolje ih je definirati kao dugoročne mijene u temperaturi i modelima vremenskih prilika. Nastaju pak kao rezultat djelovanja ili prirodnih čimbenika (primjerice sunčane aktivnost ili vulkanske erupcije) ili čovjeka, u prvome redu uporabom fosilnih goriva poput ugljena, nafte i plina.

nja u kojem će društvo provesti nužne promjene, odnosno ostvariti održivi razvoj zahtjeva vrijeme, pa otud i danas uvriježeni termin zelena tranzicija.

Premda bi se svijest da se čovjekov odnos prema okolišu i prirodi mora promijeniti trebala odnositi na svakog pojedinca, jasno je da zelena tranzicija u prvome redu zahtjeva iskorak u svijetu poduzetništva i industrije. Kad je o tome riječ, aktualni trendovi predviđaju promjene u poslovanju u smjeru redukcije fosilnih goriva i potrošnje energije, uporabe recikliranih izvora i odgovorne kontrole te uporabe otpada. Jednako tako, zelena tranzicija najveći će napor zahtijevati od najsnažnijih industrijsko-proizvodnih država svijeta, što je, naravno, uvodi u delikatni svijet međunarodne politike.

Hrvatska i zelena tranzicija

Kad je riječ o zelenoj tranziciji i suvremenoj Republici Hrvatskoj, može se zaključiti da se stvari kreću u vrlo dobrom smjeru. Takav zaključak temeljimo na sljedećim činjenicama. Najprije, ukupni domaći napor usmjereni ka po-

stizanju održivog razvoja sastavni su dio ukupnih napora Europske unije, koja je pak zelenu tranziciju postavila kao strateški prioritet.

Cilj je EU-a učiniti Europu klimatski neutralnom do 2050., radi čega je izrađen i usvojen poseban Zeleni plan. Temelj za provedbu Zelenoga plana su reforme i svaka članica EU-a ima zadatak provesti ih preko jasno oblikovane klimatske politike, čiji je cilj smanjiti emisiju stakleničkih plinova, kontrolirati upotrebu zemljišta, gospodariti šumama uključujući urbanističko planiranje te razvijati prirodna rješenja za toplinske valove, suše, poplave i lošu kvalitetu zraka. Rat u Ukrajini i posljedična energetska kriza posvuda je u EU-u ubrzala proces investiranja u obnovljive izvore energije i energetsku učinkovitost. Drugim riječima, proces zelene tranzicije cijelokupnog EU-a postao je sastavnim dijelom reformskih nastojanja svih njezinih država članica i radi toga svakoj su od njih omogućeni poveći iznosi unutar europskih fondova.

Vlada je osmišljenu politiku zelene tranzicije počela provoditi 2018. i prema aktualnom stanju ostvaren je vidljiv napredak u povišenju udjela obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji (ostvarena vrijednost od 31,02 % u 2018. godini viša je od aktualnog prosjeka EU-a) te smanjenju stakleničkih plinova (ostvarena vrijednost od 71,8 % u 2020. godini također je viša od prosjeka EU-a).

Domaći je predvodnik zelene tranzicije središnja državna vlast, odnosno Vlada Republike Hrvatske. Konkretno, Vlada je zelenu tranziciju učinila sastavnim dijelom vlastitih javnih politika, pritom joj dajući prioritetan status (kako proizlazi iz Nacionalne razvojne strategije, gdje

Emisija stakleničkih plinova u Europskoj uniji u posljednjih godinu dana (u postocima)

Izvor: Eurostat, prvi kvartal 2023. u usporedbi s prvim kvartalom 2022. Grafika: Marko Picek / PIXSELL

je naveden poseban naglasak na politike zaštite prirodnih resursa, borbe protiv klimatskih promjena, energetske sa-modostatnosti i tranzicije na čistu energiju).

Vlada je osmišljenu politiku zelene tranzicije počela provoditi 2018. i prema aktualnom stanju ostvaren je vidljiv napredak u povišenju udjela obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji (ostvarena vrijednost od 31,02 % u 2018. godini viša je od aktualnog prosjeka EU-a) te smanjenju stakleničkih plinova (ostvarena vrijednost od 71,8 % u 2020. godini također je viša od prosjeka EU-a). Slabije nam pak ide u recikliranju komunalnog otpada, pri čemu treba naglasiti da je ova aktivnost u prvome redu u nadležnosti jedinica lokalne uprave. Uz kvalitetniji angažman pojedinih gradova i općina Hrvatska bi zaista mogla po-

stati jednom od europskih predvodnica u borbi za postizanje europske klimatske neutralnosti.

HDZ i zelena tranzicija

Ako zanemarimo nezrele pokušaje domaćih zeleno-lijevih i lijevih stranaka u Zagrebu te konstatiramo šokantan izostanak ekoloških tema u djelovanju domaće desnice, može se zaključiti da je HDZ (kako to uostalom pokazuje i uspješno djelovanje njegovih vlasta od 2016. do danas) zapravo jedina domaća politička stranka koja je prepoznala važnost zelene tranzicije. I ovdje se radi o dosljednoj provedbi važnih odrednica našeg programa iz 2022., u kojem nalazimo sljedeće rečenice: „Kad je o klimatskim promje-

nama riječ, HDZ prepoznaće golemu opasnost koju za čitav svijet predstavlja aktualna i sve veća ekološka kriza. Osim sve češćih pojava ekstremnih vremenskih uvjeta, promjena klime imat će i druge negativne posljedice na gospodarske prilike, poljoprivrednu proizvodnju, dostupnost vode, prehrambenu sigurnost i sigurnost ljudi. Zbog toga HDZ podržava Europski zeleni plan za postizanje klimatske neutralnosti, ali i naglašava kako bi svi svjetski akteri, u skladu sa svojim udjelom u onečišćenju atmosfere, morali smanjiti štetne emisije ugljičnog dioksida i drugih stakleničkih plinova. HDZ podržava korištenje nuklearne energije jer smatra da se radi o sigurnom i stabilnom energetskom izvoru koji je ključan i nezaobilazan u naporima održavanja zelene tranzicije.“

Hrvatska i svijet

Europa u Hrvatskoj

Foto: Mario Strmotic / PIXSELL

Izvrsna promocija Hrvatske u Splitu

Uredništvo

Potkraj rujna ove godine u Splitu su održani studijski dani Europske pučke stranke (EPP). Radilo se o posljednjem okupljanju ovakva tipa prije (po svemu iznimno važnih) europskih izbora u lipnju 2024. Po već ustaljenom obrascu studijski dani u organizaciji EPP-a sastoje se od nekoliko tematskih izlaganja visokih dužnosnika stranke i niza okruglih stolova na kojima se raspravlja o pojedinim temama. Raspravljaljalo se o temama za koje se očekuje da će

najviše utjecati na predstojeće izbore poput ilegalnih migracija, sigurnosnih prijetnji, gospodarskog oporavka i socijalne stabilnosti.

Prva spomenuta tema zaslužuje malo dulji osvrt. Nije sporno da su ilegalne migracije dovele cjelokupnu Europsku uniju pred golem politički, humanitarni i sigurnosni izazov. Jasno je, naravno, da se nesretni ljudi ne mogu primiti u neograničenom broju, kao što je jasno da se pritom ipak moraju poštivati norme zajedničkog europskog i nacionalnih zakonodavstava. Jasno je i da sve države članice nisu jednako pogodene ilegalnim migracijama, kao i da sve države članice nisu jednakо poželjna destinacija ilegalnih migranata. S druge je strane također jasno da brojni autokratski režimi i krijučarski lanci iznimno dobro profitiraju na nesretnim ljudima te da onda zasigurno ba-

rem jedan dio rješenja u aktivnoj zajedničkoj vanjskoj politici EU-a. Sve to uzevši u obzir, visoki predstavnici EPP-a najavili su u Splitu brzo donošenje učinkovitog odgovora. Takav nam pristup nameće i rast populističke desnice. Također valja primijetiti da su studijski dani EPP-a u Splitu potvrđili rastući položaj Hrvatske unutar Europske unije. Predsjednik EPP-a Manfred Weber u više je navrata pohvalio Hrvatsku istaknuvši tako u jednoj prilici da se očito radi u uspješnoj zemlji koju karakterizira jasna pro-europska politika ili „zemlji pobjedniku“. Takve pohvale – posebno kad znamo da se ne radi o ubičajenoj kurtoaziji, nego o ocjeni iza koje stoje sasvim prepoznatljivi rezultati Vlade – uvijek vesele. One su ujedno i još jedna potvrda najboljeg međunarodnog položaja Hrvatske u njezinoj povijesti.

Mi i oni

Politički šljam

Nikola Grmoja Matko

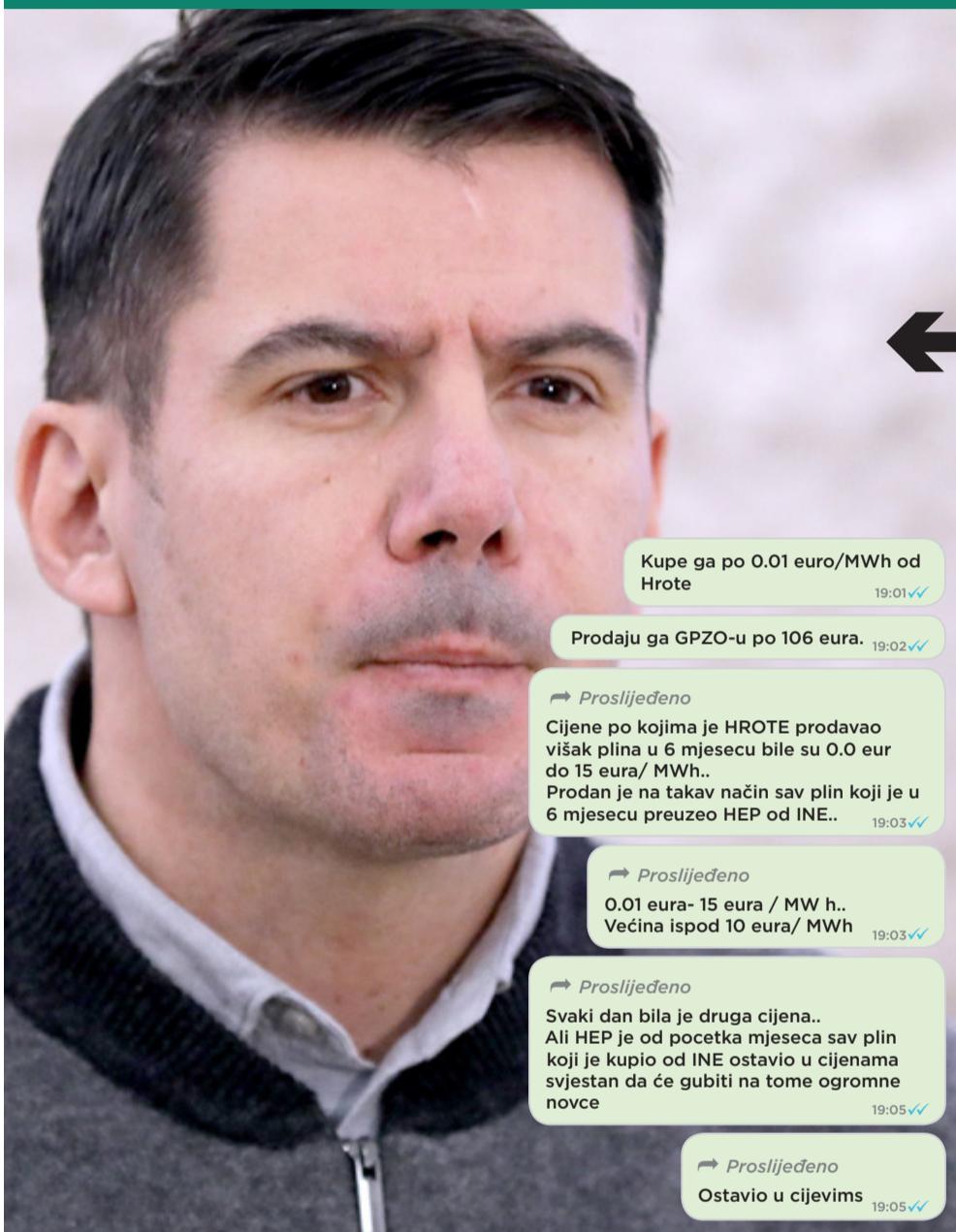

Foto: Davor Puklavec / PIXSELL

Jurica Lovrinčević

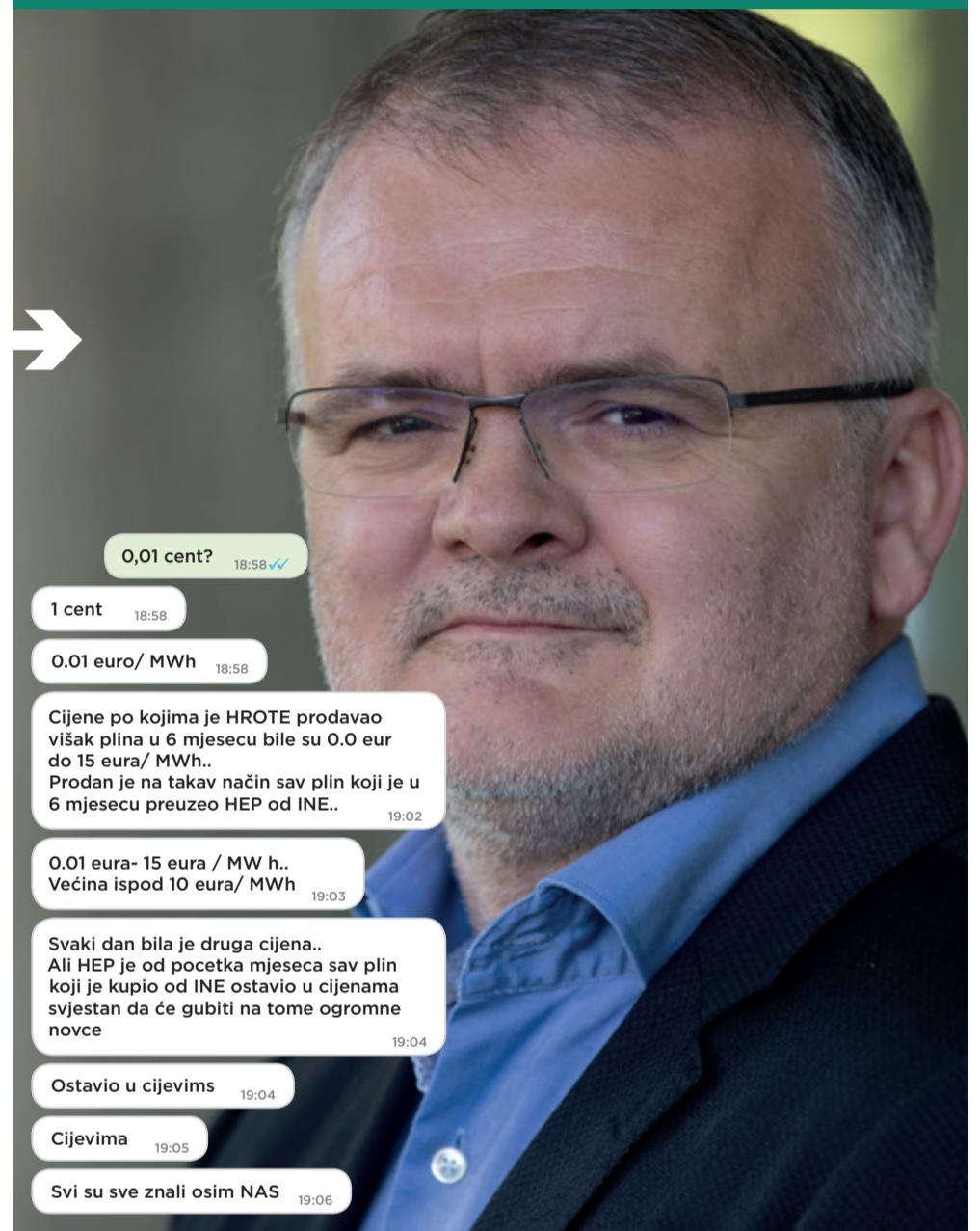

Foto: Patrick Macek / PIXSELL

Da MOST ulazi u kategoriju političkog šljama, odavno nam je poznato. Valja se sjetiti kako su njihove perjanice parazitirale na smrtonosnoj pandemiji ili kako su hrvatske učitelje nazivale pedofilima.

Uredništvo

Dakle, ono u što je dobar dio javnosti sumnjava, a naši članovi bili odavno uvjereni, ovih se dana i dogodilo. Prema svemu sudeći, neki osobnoj koristi naklonjeni pojedinci u državnoj i drugoj javnoj vlasti, dojavljaju opozicijskim strankama različite informacije gdje ih onda „dorade i prerade“, tj. prepakiraju i konstruiraju u oblik napada na HDZ-a i Vladu. Takve laži potom – uz pomoć naklonih medija (pojedine televizije, portali i novine) – javnosti se prezentiraju kao nepobitne istine, a zapravo se radi o lažima, dezinformacijama ili tendenciozno upakiranim poluistinama.

Evo kako se odvijao takav scenarij u aktualnom primjeru. Najprije je posebni savjetnik u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja Jurica Lovrinčević dulje vremena

prenosio povjerljive informacije MOST-u, a posrednik je bio navodni „istraživački novinar“ Marin Vlahović, čovjek (prema pisaniju *Večernjeg lista*) zapravo u ulozi pouzdanika Nikole Grmoje. „Jest, al to je politika. Treba privući pozornost a i ljudi žele uhićenja...“, glasi poruka Grmoje upućena spomenutom Vlahoviću 6. srpnja ove godine. Prvi je (barem nama poznat) rezultat te nečasne suradnje bilo otkrivanje navodne afere plin, ali – još važnije za primjetiti – njezino (lažno) predstavljanje kao kriminalan čin. (U Hrvatskoj postoje nadležna tijela koja utvrđuju istinitost neke optužbe, ali MOST je naravno odavno pokazao da ubiti prezire pravnu državu.)

Dok se međutim javnost mjesecima zabavljala MOST-ovim podvalama, Grmoja i kompanija odlučili su se riješiti Lovrinčevića (možda i zato jer su zaključili da je podvala pred otkrivanjem), a za to su opet upregnuli Vlahovića. Vlahović je naime tajno snimio Lovrinčevića usred potencijalno kriminalnog čina, a ta ja pak snimka potom objav-

ljena u tjedniku *Nacional*, novinama koje su našim članovima poznate po krajnjoj mržnji prema HDZ-u, a posebno predsjedniku Vlade Andreju Plenkoviću. Nema dvojbi da je krajnji cilj MOST-a bio opet lažima zaokupiti javni prostor. Potencijalna je politička kriza međutim odlučnom akcijom izbjegнута.

Da u svijetu politike postoje pojedinci i stranke koje zasljužuju naziv bagra ili ološ, nije nam naravno nepoznato. Da u takvu kategoriju ulazi MOST, također nam je poznato: potrebno se samo sjetiti kako su parazitirali na hrvatskim građanima bolesnim ili umrlim u vrijeme pandemije, ili kako su njihove perjanice (primjerice, vječni docent Raspudić) opravdavale ruske ubojice ukrajinske djece, ili kako su njihova druga grla (Miletić) hrvatske učitelje nazivali pedofilima. Danas bi pak na nesretnike koji dolaze iz lošijih dijelova svijeta pucali. Tako radi istinski politički šljam, i to nikada ne smijemo smetnuti s uma.

Riječ oporbe

Tako su govorili Zoran Milanović, SDP, MOST, Možemo!, Centar et comp

„

Zokijev kutak

KRIMINALCI SVIH BOJA, UJEDINITE SE!

„Obećavam svima koji se ogriješe o taj zakon, ako stupi na snagu, da će pomilovati svakoga tko dođe na udar tog zakona.“

(Zoran Milanović, predsjednik Republike Hrvatske, listopad 2023.)

ZORAN BIN LADEN

„No, u ovom delikatnom slučaju vlada je svojom nepromišljenom i štetnom odlukom obilježila Republiku Hrvatsku kao protivnika mira i kršitelja međunarodnog humanitarnog prava te tako nanijela dugoročnu štetu međunarodnom ugledu Hrvatske.“

(Zoran Milanović, predsjednik Republike Hrvatske, listopad 2023.)

HRVATSKO-SRPSKA KOALICIJA

„Amerikanci i Engleži žele uništiti Dodika i dovesti prave četnike na vlast. Njegova je stranka, veli, postigla uvjerljivu pobjedu. On je pobijedio za 30 tisuća glasova. Zato prste dalje od njega! Radi reda u Palestini i Ukrajini ako si u stanju.“

(Zoran Milanović, predsjednik Republike Hrvatske, studeni 2023.)

O ŽRTVI VUKOVARA U VUKOVARU

„Ovo su ti smuđevi. Vidi koliki su. Jedan koji smo mi jeli imao je preko tri kile. Znaš koliki su filei od toga.“

(Zoran Milanović, predsjednik Republike Hrvatske, studeni 2023.)

Svinjski kutak

BALVAN-PROSVJED

„Pokušali smo (probiti barikadu, op. ur.), ali nismo uspjeli jer nam se prepriječila policija, a nismo htjeli ići silom jer i oni su ljudi kao i mi, tako da smo za sada odustali do toga pokušaja.“

(Marinko Bilić, član Domovinskog pokreta i seljak-prosvjednik, studeni 2023.)

RADIĆU, BAREM ILJADU OJRA PO DANU!

„Iza Stožera Domovinskog pokreta, ovaj Stožera (za obranu hrvatskog sela, op. ur.) ne stoji nitko, pa tako ni Domovinski pokret čiji sam ja član.“

(Marinko Bilić, član Domovinskog pokreta i seljak-prosvjednik, studeni 2023.)

NJEMAČKI SELJAK U HRVATSKOJ

„Ja sam Tomislav Pokrovac i ne prodajem se za novac. Puno puta ste pokušali i niste uspjeli. Ja sam došao iz Njemačke da ovdje nešto pokrenem, nije ovo prvi puta.“

(Tomislav Pokrovac, predsjednik Stožera za obranu hrvatskog sela, prosinac 2023.)

RADIĆU, MENI BAREM ILJADU I POL!

„Idemo do kraja, ovi ljudi koji su na cestama su već pobednici. Ne možemo reći da smo ovdje za džabe.“

(Tomislav Pokrovac, predsjednik Stožera za obranu hrvatskog sela, prosinac 2023.)

ŠTO JE TO AFRIČKA SVINJSKA KUGA?

„I, evo, sa svojim traktorom sam došao dati podršku svima poljoprivrednicima u Hrvatskoj, bez obzira čime se bave. Jer, nemamo samo problem sa svinjogojstvom nego imamo problem cijele poljoprivrede.“

(Željko Lenart, saborski zastupnik HSS-a, prosinac 2023.)

Znanstveni kutak

GOVOREĆI O SEBI...

„Nije se mogla čuti druga strana i bilo je mnogo zloupotrebe onih (protivnika cijepljenja, op. ur.) koji su imali interes širiti strah i paniku među ljudima i oni trebaju odgovarati.“

(Doc. dr. sc. Nikola Stephen Bartulica, saborski zastupnik Domovinskog pokreta, prosinac 2023.)

BOLJE MRTVI, NEGO CIJEPLJENI!

„Smeta mi što je hrvatska vlada naručila za svaku odraslu osobu i dijete pet doza cjepiva, u visini 200 milijuna eura, uzaludno. Još nisam upoznao roditelja koji žali što nije cijepio svoje dijete tijekom pandemije i netko treba odgovarati što je potrošeno 200 milijuna eura poreznih obveznika.“

(Doc. dr. sc. Nikola Stephen Bartulica, saborski zastupnik Domovinskog pokreta, prosinac 2023.)

UPORAN DO SMRTI

„Neću odustati od inzistiranja na raspravi. Uvijek će se zažložiti za pravo pojedinca da iskaže svoje mišljenje, to moji birači očekuju.“

(Doc. dr. sc. Nikola Stephen Bartulica, saborski zastupnik Domovinskog pokreta, prosinac 2023.)

POVRATAK U PEĆINU

„Ja ne želim budućnost gdje će se kontrolirati i na neki način određivati na što ljudi smiju trošiti novac i ta digitalizacija ide nažalost u tom smjeru.“

(Doc. dr. sc. Nikola Stephen Bartulica, saborski zastupnik Domovinskog pokreta, prosinac 2023.)

ŠTO SU TO HRIPAVAC, DJEĆJA PARALIZA I TETANUS?

„To (okupljanje protivnika cijepljenja u Zagrebu, op. ur.) je na razini znanstvenog skupa dakle prezentirana su isključivo znanstvena istraživanja i analize i ovo dosad viđeno je doista na visokoj razini.“

(Doc. dr. sc. Nino Raspudić, neovisni zastupnik u/ili zastupnik MOST-a, kako hoćete!, prosinac 2023.)

Foto: Davor Javorović / PIXSELL

Pionirski kutak

SEKS & DRUGS & ROCK & ROLL

„Dva najvažnija događaja koje pamtim iz mladosti su pečenje rakije i svinjokolja.“

(Nikola Grmoja, saborski zastupnik MOST-a, prosinac 2023.)

GLAS ZA MOST JEST GLAS ZA SDP!

„Ja bih mogao to (koaliciju sa SDP-om, op. ur.) proglutati. Ja bih mogao proglutati nekakvu opciju (sa SDP-om, op. ur.)“

(Nikola Grmoja, saborski zastupnik MOST-a, prosinac 2023.)

NACIONALSOCIJALIZAM

„Prava i poštena desnica se okuplja. Nismo zatvoreni prema Karolini Vidović Krišto.“

(Nikola Grmoja, saborski zastupnik MOST-a, prosinac 2023.)

CJEPIVO, SEOSKE STRAŽE I PUTIN

„Nama treba i promjena mentaliteta. Nama trebaju ljudi koji su uzor.“

(Nikola Grmoja, saborski zastupnik MOST-a, prosinac 2023.)

UKRAJINSKA AGRESIJA NA RUSIJU

„Na kraju će Ukrajina morati pristati na nekakve gubitke, odnosno na ovo što je Rusija ostvarila.“

(Nikola Grmoja, saborski zastupnik MOST-a, prosinac 2023.)

Nestajući kutak

SOCIJALISTIČKA SAMOUPRAVNA HRVATSKA

„Dugoročno, Radnička fronta se zalaže za demokratski socijalizam, ukidanje privatnog vlasništva i prevladavanje profitno usmjerene kapitalističke ekonomije.“

(Izv. prof. dr. sc. Katarina Peović, saborska zastupnica SDP-a, listopad 2023.)

IVAN KREŠO BELJAK-PENAVA

„Iz Hrvatske seljačke stranke poručili su danas da su jedna stranka koja je brinula i brinut će za hrvatsko selo i da su njezini članovi na cestama s traktorima i bore se protiv nepravde.“

(Iz priopćenja Hrvatske seljačke stranke, studeni 2023.)

ŠETNJA S BEZUKOM

„Naravno da se u prosvjedima okuplja različita lepeza različitih likova, međutim to nije ugrozba hrvatskog pravnog poretku niti hrvatske sigurnosti.“

(Siniša Hajdaš-Dončić, saborski zastupnik SDP-a, prosinac 2023.)

STRANKA OZBILJNIH

„Koliko je meni poznato, kad sam zadnji put provjeravao, (Zlatko, op. ur.) Komadina je bio član SDP-a.“

(Peđa Grbin, predsjednik SDP-a, prosinac 2023.)

KLISOVIĆU, POČNI RADITI!

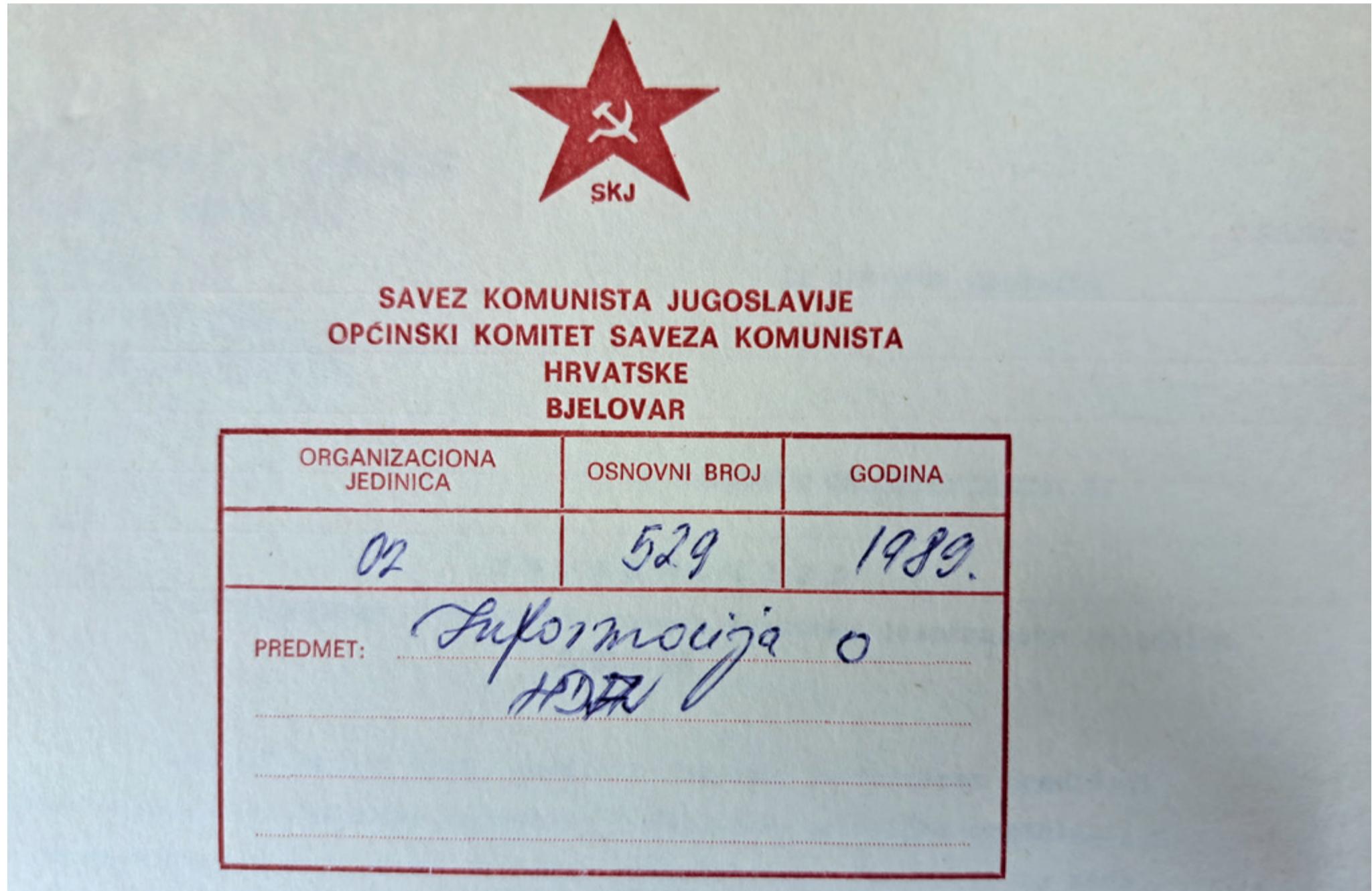
„Međutim, prije dvije i pol godine na izbore smo izašli s jasnim obećanjem da ćemo sanirati štetu koju je Bandić radio i ljudi su nam za to dali povjerenje. Dvije i pol godine su prošle i mi se više ne možemo izvlačiti na Milana Bandića, vrijeme je da se poduzmu konkretnе mjere.“

(Peđa Grbin, predsjednik SDP-a, prosinac 2023.)

, ,

Iz povijesti HDZ-a

Uvijek ista oporba

Uredništvo

Kao i uvijek kada godina dođe do svojih posljednjih mjeseci (studeni i prosinac), jedna od važnijih aktivnosti unutar HDZ-a su obljetnice osnivanja (tadašnjih) općinskih i gradskih ograna s kraja osamdesetih i početka devedesetih godina prošloga stoljeća. Podsjetimo, radi se o vremenu u kojem su komunističke vlasti dopustile održavanje višestrašnih izbora. Uvjereni u pobjedu, među inim zato što su još uvijek mogli računati na kontrolu medija i represivni aparat, nisu pravile previše problema širenju organizacijske mreže HDZ-a na terenu. Do ožujka 1990. HDZ je iskoristio priliku: ogranci su osnovani u svim dijelovima republike te su time postavljeni važni temelji za kasniju izbornu pobjedu.

Ogranak HDZ-a (općinski) u Bjelovaru osnovan je među prvima, 9. studenoga 1989.: neki su osnivači zaradili prekršajne kazne, ali za političke procese s dugotrajnim zatvorskim kaznama režim više nije imao ni volje ni snage.

Međutim, najopasniji politički protivnik budno je praćen i o njemu se stalno raspravljalo (kako ilustrativno pokazuje naslovica dokumenta u prilogu). Općinski komunisti u idućim su danima došli do zajedničkih stavova o HDZ-u koje su potom proslijedili centrali partije u Zagrebu.

Evo najvažnije rečenice iz tog dokumenta. „Sasvim je jasno“, napisao je predsjednik općinskog partijskog komiteta Milan Antunović desetak dana poslije, „da HDZ svojim programom nudi politički sistem bez socijalističkog samoupravljanja, nacionalnu podvojenost, životnu neizvjesnost svima koji misle drugačije od pristaša HDZ, nudi i čitav arsenal drugih pretpostavki za rušenje poretku SFRJ i Socijalističke Republike Hrvatske.“ Nesposobni prihvatići važnost demokratskog buđenja hrvatskog nacionalizma u kontekstu urušavanja komunizma u istočnoj i jugoistočnoj Europi, a i odgojeni da svaki hrvatski nacionalizam tumače kao šovinizam i crnilo, komunisti nisu prepoznali da im je došao kraj. Nastupilo je novo vrijeme, odnosno trenutak

za samostalnu i demokratsku hrvatsku državu. Tj. vrijeme i trenutak HDZ-a.

Usporedivo s nekadašnjim komunistima, ni današnji protivnici HDZ-a ne razumiju (podjednako domaći i međunarodni) kontekst u kojem stranka djeluje. Zato toliko grubo odbijaju sve nesumnjive uspjehe koje je u posljednjih sedam godina postigla. Suvremena hrvatska država jednostavno mora nastaviti dosadašnjim smjerom društvene modernizacije, gospodarskog i socijalnog napretka te međunarodnog jačanja. Ona jednostavno nema vremena za isključive, izolacionističke, amaterske i neuspješne politike kakve joj nudi opozicija svih boja. Sramotno radikaliziranje simbolike Vukovara (kako to čini Domovinski pokret), protuprirodne i anticivilizacijske politike (kako to čini MOST) te šokantni šlumperaj i prikriveno jugoslavenstvo (kako to čine u SDP-u i Možemo!) nisu, naime, luksuzi koje si Hrvatska u idućim godinama smije priuštiti. Zato će na idućim izborima opet nastupiti vrijeme i trenutak HDZ-a!